ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
โทรศัพท์/โทรสาร 0-2629-9660 E-mail : disas.plan@gmail.com
http://www.moac.go.th

สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด ข้อมูล ณ วันที่ 9 กันยายน 2569

ข้อมูลจากกลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชจัดการดินปุ๋ย กรมส่งเสริมการเกษตร

สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด

1. ศัตรูข้าว

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 77 จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น 44,848,043.20 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 18,812.75 ไร่ เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 6,277.25 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 12,535.50 ไร่)

- เพลี้ยกระโดดหลังขาว พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน มุกดาหาร และอุบลราชธานี จำนวน 11,864.25 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 4,689.25 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 7,175.00 ไร่)

- โรคไหม้ข้าว พื้นที่ระบาด 19 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ แพร่ แม่ฮ่องสอน อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ มุกดาหาร ร้อยเอ็ด สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย อุบลราชธานี ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี และสงขลา จำนวน 1,675.25 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 166.75 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,508.50 ไร่)

- โรคขอบใบแห้งข้าว พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย ตาก นครราชสีมา บุรีรัมย์ และสกลนคร จำนวน 520.00 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 293.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 227.00 ไร่)

- **เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล** พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงใหม่ พิจิตร แพร่ ชัยภูมิ เลย สุรินทร์ และอุบลราชธานี จำนวน 696.25 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 605.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 91.25 ไร่)

- **เพลี้ยไฟ** พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ตาก และอุตรดิตถ์ จำนวน 225.00 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 225.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมาไม่พบการระบาด)

- **แมลงนูน** พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดบุรีรัมย์ สกลนคร และสงขลา จำนวน 105.00 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- **แมลงบั่ว** พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตาก เพชรบูรณ์ แม่ฮ่องสอน และหนองบัวลำภู จำนวน 276.00 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 252.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 24.00 ไร่)

- **หนอนกอข้าว** พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ตาก สุโขทัย อุทัยธานี นครราชสีมา บุรีรัมย์ มุกดาหาร ร้อยเอ็ด อุบลราชธานี และฉะเชิงเทรา จำนวน 1,862.00 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 41.25 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,820.75 ไร่)

- **หนู** พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตาก และชัยนาท จำนวน 1,464.00 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- **โรคใบสีส้ม** พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดร้อยเอ็ด สกลนคร และอุดรธานี จำนวน 125.00 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 5.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 120.00 ไร่)

- **การดำเนินงาน**

- เพลี้ยกระโดดหลังขาว ปลูกข้าวพันธุ์ต้านทาน เช่น สุพรรณบุรี 60 ชัยนาท 1 สุพรรณบุรี 1 กข 31 และชุมแพ 60 โดยปลูกสลับกันอย่างน้อย 2 พันธุ์ เพื่อป้องกันไม่ให้เพลี้ยกระโดดหลังขาวปรับตัวทำลายข้าวพันธุ์ต้านทานได้เร็ว เมื่อตรวจพบเพลี้ยกระโดดหลังขาวมากกว่า 1 ตัวต่อต้น ให้ควบคุมระดับน้ำในนาข้าว โดยการระบายน้ำออกเป็นครั้งคราวแบบเปียกสลับแห้ง อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติเพื่อใช้ควบคุมการระบาด เมื่อตรวจพบสัดส่วนของเพลี้ยกระโดดหลังขาวตัวเต็มวัยต่อมวนเขียวดูดไข่ มากกว่า 10 ตัวต่อต้น ให้ใช้สารกำจัดแมลง เช่น บูโพรเฟซิน (Buprofezin) อีโทเฟนพรอกซ์ (Etofenprox) หรือ บูโพรเฟซิน/ไอโซโพรคาร์บ (Buprofezin /Isoprocarb) และเมื่อพบตัวเต็มวัย มากกว่า 1 ตัวต่อ 1 ต้น และไม่พบหรือพบมวนเขียวดูดไข่น้อยมาก ให้ใช้สารอีโทเฟนพรอกซ์ (Etofenprox) ไอโซโพรคาร์บ (Isoprocarb) หรือ ฟีโนบูคาร์บ (Fenobucarb)

- โรคไหม้ข้าว การใช้เมล็ดพันธุ์ในอัตราที่เหมาะสม อัตรา 15-20 กิโลกรัมต่อไร่ การใช้ปุ๋ยในอัตราที่เหมาะสม การใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัม/น้ำ 200 ลิตร การใช้พันธุ์ต้านทาน เช่น ปทุมธานี 1 สุพรรณบุรี 1 สุพรรณบุรี 2 กข 41 การคลุกเมล็ดพันธุ์ด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น ไตรโซคาโซล คาร์เบนดาซิม โพรคลอราซ ในอัตราตามคำแนะนำในฉลาก และการใช้สารเคมี เช่น อิดิเฟนฟอส 50% อัตรา 20-25 CC/น้ำ 20 ลิตร บลาสติซิดิน เอส 2% EC อัตรา 20-25 CC/น้ำ 20 ลิตร

- โรคขอบใบแห้งข้าว ใช้พันธุ์ข้าวที่ต้านทาน เช่น สุพรรณบุรี 60 สุพรรณบุรี 90 สุพรรณบุรี 1 สุพรรณบุรี 2 และพันธุ์ กข 23 ไม่ควรระบายน้ำจากแปลงที่เป็นโรคไปสู่แปลงอื่น ใช้ชีวภัณฑ์ในการป้องกันการเกิดโรค เช่น เชื้อบีเอส (บาซิลลัส ซับทีลิส) การเฝ้าระวังการเกิดโรคถ้าปลูกข้าวพันธุ์ที่อ่อนแอต่อโรคนี้ เช่น พันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 กข 6 เหนียวสันป่าตอง พิษณุโลก 2 และแนะนำใช้สารป้องกันกำจัดเมื่อพบอาการของโรค

- เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ควรอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ เช่น มวนเขียวดูดไข่และแมงมุมสุนัขป่า เพื่อช่วยควบคุมประชากรเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลตามธรรมชาติ พร้อมทั้ง หลีกเลี่ยงการใช้ปุ๋ยไนโตรเจนในปริมาณมากเกินไป นอกจากนี้ควรควบคุมระดับน้ำในแปลงนาโดยใช้วิธีเปียกสลับแห้ง และระบายน้ำออกเป็นระยะ กรณีที่ตรวจพบเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลตัวเต็มวัยต่อมวนเขียวดูดไข่ในสัดส่วน 6 : 1 - 8 : 1 หรือพบเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลตัวอ่อนวัยที่ 1 - 2 ในข้าวอายุ 30 - 45 วัน มากกว่า 10 ตัวต่อต้น ให้พิจารณาใช้สารกำจัดแมลง โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร ได้แก่ บูโพรเฟซิน 10% WP อัตรา 25 กรัม อีโทเฟนพรอกซ์ 10% EC อัตรา 20 มิลลิลิตร หรือบูโพรเฟซิน/ไอโซโพรคาร์บ 5%/20% WP อัตรา 50 กรัม โดยพ่นทุก 7 วัน และควรสลับกลุ่มสารเพื่อช่วยลดความเสี่ยงต่อการดื้อสาร

- เพลี้ยไฟ สำรวจแปลงนาอย่างสม่ำเสมอ และกำจัดวัชพืชในนาข้าว คันนา และบริเวณรอบแปลง เพื่อช่วยลดแหล่งอาศัยของเพลี้ยไฟ โดยเฉพาะในระยะกล้าหรือช่วง 7 วันแรกหลังหว่านข้าว ควรดูแลไม่ให้ข้าวขาดน้ำ เมื่อพบเพลี้ยไฟตัวเต็มวัย 1 - 3 ตัวต่อต้น ในข้าวอายุ 6 - 7 วันหลังหว่าน ให้ไขน้ำเข้าท่วมยอดข้าวทิ้งไว้ 1 - 2 วัน และสามารถใช้ปุ๋ยยูเรียอัตรา 10 กิโลกรัมต่อไร่ หว่านเมื่อข้าวอายุ 10 วัน เพื่อเร่งการเจริญเติบโตของต้นข้าว หากพบใบข้าวม้วนมากกว่า 50% ในระยะข้าวอายุ 10 - 15 วันหลังหว่าน ให้พิจารณาใช้สารฆ่าแมลง โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่ง ได้แก่ มาลาไทออน 83% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือคาร์บาริล 85% WP อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วแปลงตามคำแนะนำ

- แมลงนูน ควรสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเฝ้าระวังการเข้าทำลาย และก่อนปลูกพืชควรไถพรวนดินให้ลึกและตากดินทิ้งไว้ 7 - 14 วัน เพื่อพลิกตัวหนอนที่อยู่ใต้ดินขึ้นมาสัมผัสสภาพแวดล้อมและช่วยลดประชากรหนอนในดิน นอกจากนี้ควรหลีกเลี่ยงการใช้ปุ๋ยคอกดิบ เช่น มูลโคหรือมูลสุกรที่ยังไม่ผ่านการหมักอย่างสมบูรณ์ สามารถใช้เชื้อราเมตตาไรเซียม โดยใช้เชื้อสดอัตรา 1 กิโลกรัมต่อน้ำ 20 ลิตร เพื่อช่วยควบคุมหนอนในดิน

- แมลงบั่ว ควรกำจัดวัชพืชรอบแปลงนาก่อนตกกล้าหรือหว่านข้าว เพื่อลดพืชอาศัยของแมลงบั่ว สำหรับภาคเหนือควรปลูกหรือปักดำข้าวในช่วง กรกฎาคม - สิงหาคม หรืออาจปรับวิธีการปลูกโดยปักดำ 2 ครั้ง เพื่อลดความรุนแรงของการเข้าทำลาย ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือควรปลูกหรือปักดำในช่วง เดือนมิถุนายน - กรกฎาคม ในพื้นที่ที่มีการระบาดของแมลงบั่วเป็นประจำ ควรหลีกเลี่ยงการปลูกแบบหว่านหรือปักดำถี่

- หนอนกอข้าว หลังเก็บเกี่ยวควรจัดการตอซังและไถพรวนดิน โดยการไขน้ำท่วมและไถดิน เพื่อทำลายหนอนและดักแด้ของหนอนกอข้าวที่อาศัยอยู่ตามตอซัง รวมทั้งปลูกพืชหมุนเวียน เพื่อช่วยตัดวงจรชีวิตของหนอนกอข้าว ควรหลีกเลี่ยงการใส่ปุ๋ยไนโตรเจนในปริมาณมากเกินไป หลีกเลี่ยงสารฆ่าแมลงชนิดเม็ดเพื่ออนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ เช่น แตนเบียนไข่และแตนเบียนหนอน ซึ่งช่วยควบคุมประชากรหนอนกอข้าวตามธรรมชาติ

- หนู ควรสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ และใช้วิธีกล เช่น การวางกับดัก การขุดจับ และการล้อมตีหนู โดยเฉพาะช่วงฤดูแล้งหรือหลังเก็บเกี่ยวควบคู่กับการจัดการสภาพแวดล้อม โดยลดขนาดคันนาให้เล็กกว่า 30 เซนติเมตร และกำจัดวัชพืชหรือกองวัสดุเหลือใช้ที่เป็นแหล่งอาศัยของหนู สำหรับพื้นที่ปลูกขนาดใหญ่ สามารถใช้ระบบรั้วกั้นร่วมกับลอบดักหนู (TBS) เพื่อป้องกันหนูเข้าสู่แปลงและดักจับหนูบริเวณโดยรอบ โดยติดตั้งรั้วและกับดักให้เหมาะสมกับพื้นที่

- โรคใบสีส้ม ควรใช้พันธุ์ข้าวต้านทาน เช่น กข1 และ กข3 พร้อมทั้งกำจัดวัชพืชและพืชอาศัยของเชื้อไวรัสและแมลงพาหะ เพื่อลดแหล่งสะสมและการแพร่ระบาดของโรค หากพบการระบาดให้ใช้สารกำจัดแมลงในระยะตัวอ่อน โดยเลือกใช้ชนิดใดชนิดหนึ่ง ได้แก่ ไดโนทีฟูเรน 10% WP บูโพรเฟซิน 10% WP หรืออีโทเฟนพรอกซ์ 10% EC ตามอัตราที่ระบุในฉลาก และไม่ควรผสมสารหลายชนิดหรือผสมร่วมกับสารกำจัดโรคพืชและวัชพืช

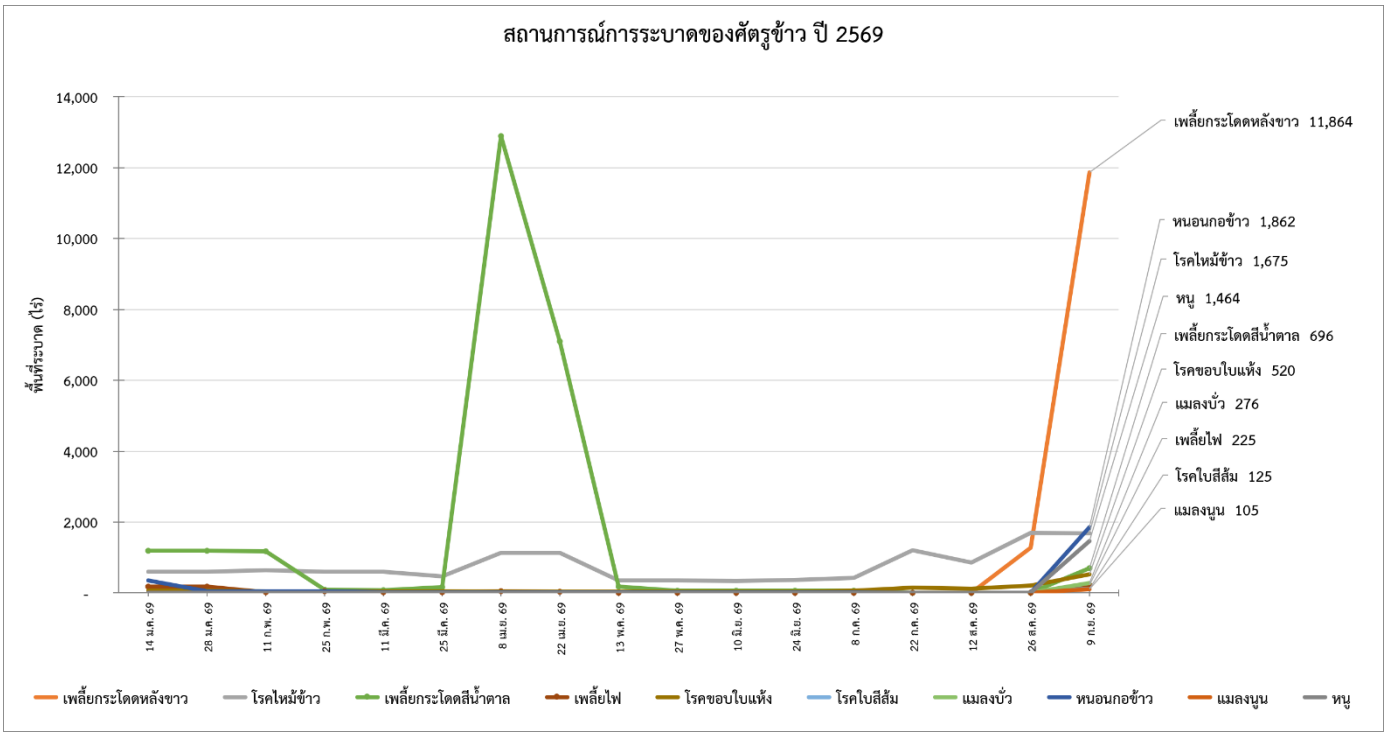

2. ศัตรูมะพร้าว

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 70 จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น 1,032,534.68 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 38,846.51 ไร่ ลดลงจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 23.86 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 38,870.37 ไร่)

- หนอนหัวดำ พื้นที่ระบาด 35 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเพชรบูรณ์ สุโขทัย กาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย อำนาจเจริญ อุดรธานี อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร ชัยนาท จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ระยอง สมุทรปราการ นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช ปัตตานี พังงา ภูเก็ต สงขลา และสุราษฎร์ธานี จำนวน 24,488.85 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 51.21 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 24,540.06 ไร่)

- แมลงดำหนาม พื้นที่ระบาด 22 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเพชรบูรณ์ นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ กรุงเทพมหานคร ชัยนาท จันทบุรี ชลบุรี ตราด ระยอง ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช พังงา ภูเก็ต สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี จำนวน 6,205.69 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 8.15 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 6,197.54 ไร่)

- ด้วงแรด พื้นที่ระบาด 31 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเพชรบูรณ์ ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม สุรินทร์ อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ระยอง สมุทรปราการ นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา ภูเก็ต ระนอง สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี จำนวน 6,346.89 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 8.65 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 6,338.24 ไร่)

- ด้วงงวง พื้นที่ระบาด 19 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ระยอง นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา และสุราษฎร์ธานี จำนวน 721.73 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 2.50 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 724.23 ไร่)

- ไรสี่ขามะพร้าว พื้นที่ระบาด 19 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ กรุงเทพมหานคร ชัยนาท จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด สมุทรปราการ นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร ชุมพร นครศรีธรรมราช และสงขลา จำนวน 1,083.35 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 13.05 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,070.30 ไร่)

- **การดำเนินงาน**

- หนอนหัวดำ กำจัดแหล่งแพร่พันธุ์โดยการตัดทางใบและเก็บเศษซากพืชที่ถูกทำลาย นำออกไปทำลายนอกแปลง การใช้ศัตรูธรรมชาติ การปล่อยแตนเบียนบราคอนควบคุมระยะหนอน และแตนเบียนทริโครแกรมมาควบคุมระยะไข่ ทุก 15 วัน รวม 12 ครั้ง ใช้สารเคมีตามความสูงของต้นต้นสูงเกิน 12 เมตร ใช้วิธีฉีดเข้าลำต้น ส่วนต้นสูงไม่เกิน 12 เมตร ใช้สารพ่นทางใบ 2 ครั้ง ห่างกัน 15 วัน โดยหากใช้ร่วมกับแตนเบียน ให้ปล่อยแตนเบียน หลังพ่นสารเคมี 2 สัปดาห์

- แมลงดำหนาม ตัดยอดมะพร้าวที่ถูกทำลายไปเผาทิ้ง ปล่อยแตนเบียนอะซีโคเดส เพื่อควบคุมระยะหนอน 3 - 5 ครั้ง ห่างกัน 7 - 10 วัน ปล่อยแตนเบียนเตตระสติคัส เพื่อควบคุมระยะดักแด้ ทุก 7 วัน ต่อเนื่อง 1 เดือน อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ เช่น แมลงหางหนีบ เพื่อช่วยควบคุมแมลงดำหนามในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

- ด้วงแรด ใช้กับดักฟีโรโมนและตาข่ายหรือแห เพื่อดักจับด้วงแรดตัวเต็มวัย ทำกองล่อผสมเชื้อราเมตตาไรเซียม เพื่อควบคุมระยะหนอนและดักแด้ หากพบการระบาดรุนแรง ให้ใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร โดยราดบริเวณคอมะพร้าว และใช้ซ้ำทุก 15 - 20 วัน จำนวน 1 - 2 ครั้ง ในช่วงที่มีการระบาด

- ด้วงงวง ใช้ตาข่ายดักจับด้วงงวงตัวเต็มวัยมาทำลาย ทำกองล่อผสมเชื้อราเมตตาไรเซียม เพื่อควบคุมระยะหนอนและดักแด้ ทาน้ำมันหล่อลื่นเครื่องยนต์ใช้แล้ว หรือชันผสมน้ำมันยาง บริเวณแผลที่โคนต้นหรือลำต้น เพื่อป้องกันการวางไข่ ควบคุมด้วงแรดไม่ให้ระบาด เนื่องจากรอยเจาะของด้วงแรดเป็นช่องทางให้ด้วงงวงเข้าวางไข่และทำลายต้นมะพร้าวได้ง่ายขึ้น

- ไรสี่ขามะพร้าว ตัดทะลายและช่อดอกที่ถูกไรทำลาย นำออกไปเผาทำลายนอกแปลง ช่วงสำคัญในการป้องกันกำจัด คือ ตั้งแต่มะพร้าวติดจั่นจนถึงระยะผลขนาดเล็ก ควรพ่นสารฆ่าไร ทุก 7 วัน อย่างน้อย 4 ครั้ง เลือกสารฆ่าไรตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร และ สลับกลุ่มสารทุก 2 ครั้ง เพื่อช่วยลดการดื้อยา ข้อควรระวัง สารกำมะถันผงห้ามผสมกับสารชนิดอื่น เพราะอาจเกิดพิษต่อต้นมะพร้าวได้

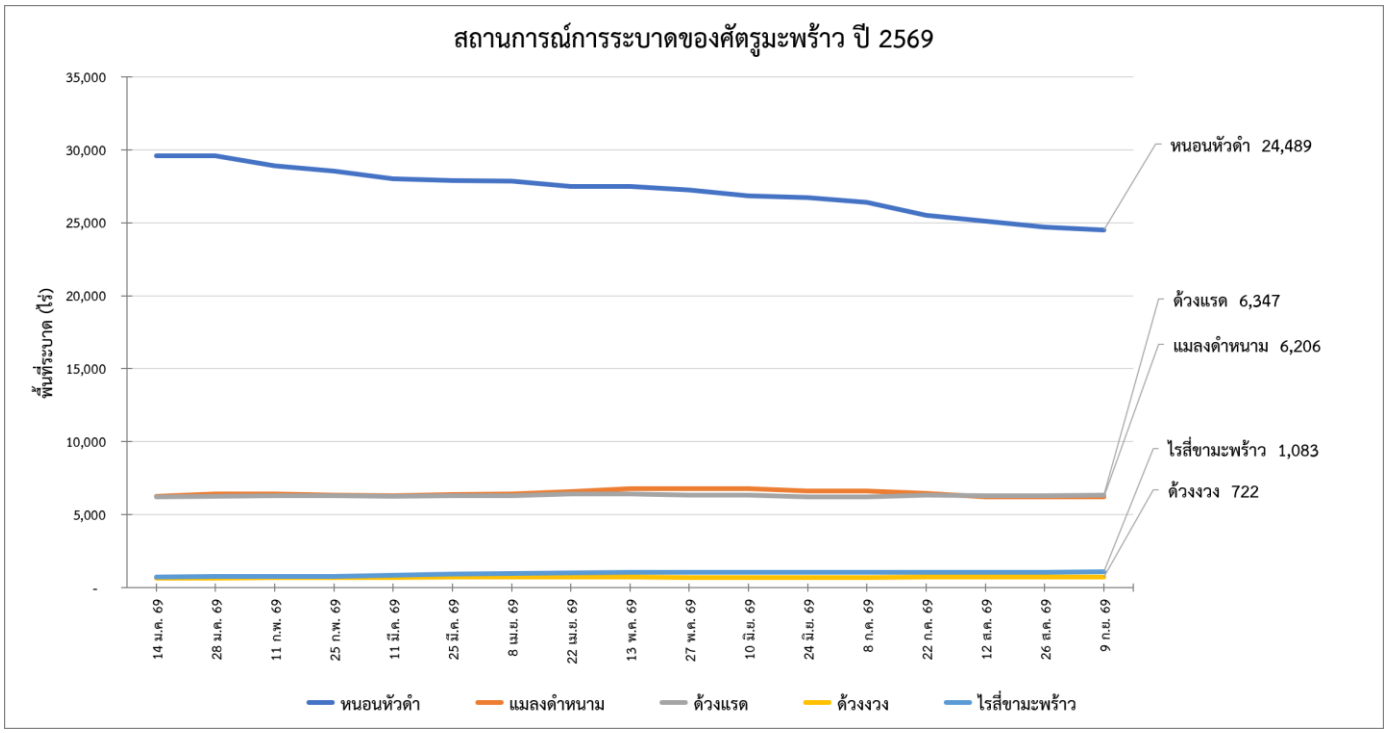

3. ศัตรูปาล์มน้ำมัน

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 69 จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น 5,459,462.76 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 18,826.12 ไร่ เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 34.08 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 18,792.04 ไร่)

- หนอนปลอกเล็ก พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา ชลบุรี กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา และสุราษฎร์ธานี จำนวน 589.30 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 4.50 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 584.80 ไร่)

- หนอนหัวดำ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสกลนคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และนครศรีธรรมราช จำนวน 242.75 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- ด้วงแรด พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช พังงา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี จำนวน 1,169.35 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 30.75 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,200.10 ไร่)

- ด้วงกุหลาบ พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี จำนวน 498.75 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 75.50 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 423.25 ไร่)

- โรคลำต้นเน่า พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ชลบุรี ระยอง ประจวบคีรีขันธ์ กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช พังงา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี จำนวน 11,195.68 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 12.67 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 11,208.35 ไร่)

- โรคทะลายเน่า พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตราด กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช ยะลา และสุราษฎร์ธานี จำนวน 1,108.25 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 0.50 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,108.75 ไร่)

- โรคใบจุดสาหร่าย พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ยะลา และสุราษฎร์ธานี จำนวน 3,898.79 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 2.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 3,900.79 ไร่)

- โรคใบจุด พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี จำนวน 123.25 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- **การดำเนินงาน**

- หนอนปลอกเล็ก ตัดทางใบที่ถูกหนอนทำลาย และนำไปเผาทำลาย พ่นเชื้อบีที (Bacillus thuringiensis) ให้ทั่วใต้ใบช่วงเช้าหรือเย็น ติดต่อกันอย่างน้อย 3 ครั้ง ห่างกัน 5 - 7 วัน หากระบาดรุนแรง ให้เลือกใช้สารเคมีชนิดใดชนิดหนึ่งตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ดังนี้ ฟลูเบนไดเอไมด์ (flubendiamide) คลอแรนทรานิลิโพรล (chlorantraniliprole) สปินโนแสด (spinosad) หรือลูเฟนนูรอน (lufenuron)

- หนอนหัวดำ ตัดทางใบที่ถูกทำลายแล้วนำไปเผาทันที เก็บเศษซากพืชนำออกไปทำลายทิ้งนอกแปลง เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ ปล่อยแตนเบียนบราคอน (Bracon hebetor) เพื่อควบคุมระยะหนอนของหนอนหัวดำ

- ด้วงแรด ใช้กับดักฟีโรโมนล่อด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย ใช้ตาข่ายดักจับด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย ทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตตาไรเซียม (Metarhizium anisopliae) อัตรา 800 กรัมต่อกองล่อ ผสมกับปุ๋ยคอกและมะพร้าวสับ เพื่อกำจัดด้วงแรดในระยะหนอนและดักแด้

- ด้วงกุหลาบ หมั่นทำความสะอาดบริเวณคอปาล์มน้ำมัน และบริเวณโคนทางใบ อย่างสม่ำเสมอ ใช้สารฆ่าแมลงประเภท Carbaryl เช่น เซฟวิน (Sevin) 85% WP อัตรา 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือคาร์โบซัลแฟน (carbosulfan) 20% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วทรงพุ่ม ทุก 7 - 10 วัน ในตอนเย็นก่อนค่ำ

- โรคลำต้นเน่า กำจัดวัชพืชและพืชอาศัย เพื่อลดแหล่งสะสมของเชื้อโรค หากพบดอกเห็ดบริเวณลำต้น ให้รีบกำจัดถากเนื้อเยื่อที่เป็นโรคออก และทาสารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น ไทแรม (Thiram) พร้อมตรวจซ้ำและถากทำลายหากพบอาการ บำรุงต้นให้แข็งแรง โดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับเชื้อไตรโคเดอร์มา หว่านรอบทรงพุ่ม ราดหรือฉีดพ่นเชื้อไตรโคเดอร์มา บริเวณโคนต้นและโดยรอบอย่างสม่ำเสมอ เพื่อช่วยควบคุมเชื้อสาเหตุของโรคในดิน

- โรคทะลายเน่า ตัดแต่งทางใบปาล์มน้ำมันช่อดอกที่ฝ่อ และทะลายที่พบเป็นโรคนำออกไปเผาทำลายทิ้งนอกแปลง และทำความสะอาดสวนกำจัดวัชพืช เพื่อให้มีอากาศถ่ายเทมากขึ้น

- โรคใบจุดสาหร่าย สำรวจสวนอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะช่วงฤดูฝนอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง หากพบทางใบเป็นโรค ให้ตัดและนำไปเผาทำลายนอกแปลง เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของสปอร์ ตัดแต่งทางใบแห้งและทางใบที่แน่นเกินไป เพื่อให้อากาศถ่ายเท ลดความชื้นในทรงพุ่ม หากพบการระบาดรุนแรง ให้ใช้คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ (Copper oxychloride) 85% WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นบริเวณแผ่นใบ ตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร

- โรคใบจุด กำจัดวัชพืชบริเวณรอบสวนปาล์มน้ำมันให้สะอาดอย่างสม่ำเสมอ แยกต้นกล้าที่เป็นโรคใบจุดออกจากแปลง ตัดแต่งใบที่เป็นโรคใบจุด นำออกไปเผาทำลายทันที เมื่อพบการระบาดให้ลดการใช้ปุ๋ยไนโตรเจน และตัดแต่งใบที่เป็นโรคใบจุด นำออกไปเผาทำลายทันที

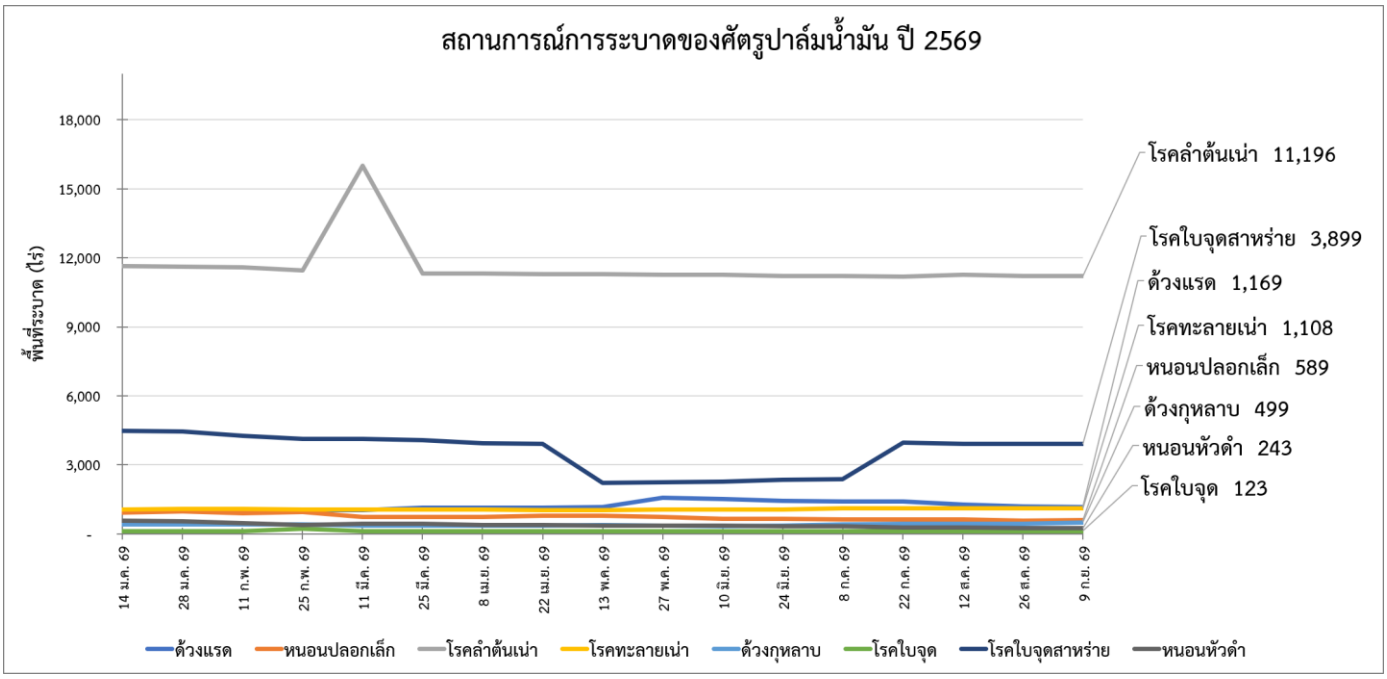

4. ศัตรูยางพารา

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 68 จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น 18,441,892.68 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 929,306.01 ไร่ ลดลงจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 69,614.32 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 998,920.33 ไร่)

- **โรครากขาว** พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช สงขลา และสุราษฎร์ธานี จำนวน 1,359.35 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 1.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,360.35 ไร่)

- **โรคใบร่วง** พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสุโขทัย หนองคาย ตราด ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา ระนอง และสุราษฎร์ธานี จำนวน 1,465.00 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 0.25 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,465.25 ไร่)

- **โรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา** พื้นที่ระบาด 20 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดน่าน เพชรบูรณ์ สุโขทัย นครพนม บึงกาฬ เลย ศรีสะเกษ หนองคาย อุดรธานี ประจวบคีรีขันธ์ กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พังงา ยะลา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี จำนวน 919,554.89 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 69,611.07 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 989,165.96 ไร่)

- **โรคหน้ายางแห้ง** พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสกลนคร ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี จำนวน 5,056.71 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- **โรคใบจุดนูน** พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดหนองคาย จำนวน 1,790.50 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- **โรคราแป้ง** พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสกลนคร ตรัง และสตูล จำนวน 79.56 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 2.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 81.56 ไร่)

- **การดำเนินงาน**

- โรครากขาว สำรวจต้นยางพาราสม่ำเสมอ โดยเฉพาะต้นที่ปลูกในบริเวณที่เคยเป็นโรครากขาว เมื่อพบต้นยางพาราแสดงอาการใบเหลืองผิดปกติควรขุดดูโคนต้นและราก เมื่อพบเส้นใยของเชื้อราสาเหตุโรคให้ขุดเผาทำลายเพื่อยับยั้งการระบาด โดยต้นยางพาราที่มีอายุมากกว่า 3 ปีขึ้นไป ควรขุดคูกว้าง 30 เซนติเมตร ลึก 60 เซนติเมตร จำกัดบริเวณที่เป็นโรค โดยขุดระหว่างต้นที่อยู่ถัดไปจากต้นที่แสดงอาการทางใบ ในแถวเดียวกันข้างละ 2 ต้น และกึ่งกลางระหว่างแถวข้างเคียงของแถวยางพาราที่พบโรคกับแถวถัดไปทั้ง 2 ข้าง เพื่อป้องกันการลุกลามทางราก และควรขุดลอกคูทุกปี แนะนำเกษตรกรให้ใช้สารเคมีสำหรับรักษาต้นที่เป็นโรค และต้นข้างเคียงเพื่อป้องกันการเกิดโรค

- โรคใบร่วง และโรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา แนะนำใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาเพื่อกำจัดและควบคุมเชื้อราสาเหตุที่ยังคงมีชีวิตอยู่บนใบยางพาราที่ร่วงหล่นบริเวณพื้น โดยใช้อัตรา เชื้อสด 1 กิโลกรัมต่อไร่ ทุก 3 เดือน เช่น ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาสด 1 กิโลกรัม ผสมปุ๋ยอินทรีย์ 100 กิโลกรัม และรำ 4 กิโลกรัม หว่านหรือใช้เชื้อสดผสมน้ำหรือน้ำผสมน้ำหมักชีวภาพ 200 ลิตร ฉีดพ่น ทั้งนี้ ควรหว่านหรือฉีดพ่นให้เชื้อราไตรโคเดอร์มาครอบคลุมบนใบยางพาราที่ร่วงหล่นทั่วสวน

- โรคหน้ายางแห้ง แนะนำให้เกษตรกรหยุดกรีดในระยะที่ต้นยางมีการผลิใบใหม่ และไม่ควรกรีดยางทุกวันหรือกรีดติดต่อกันหลายวัน เพื่อลดการเกิดโรคหน้ายางแห้ง

- โรคใบจุดนูน ควรใส่ปุ๋ยเคมีในช่วงปลายฤดูฝน เพื่อให้ใบที่ผลิออกมาใหม่สมบูรณ์และแก่เร็ว พ้นระยะอ่อนแอต่อการเข้าทำลายของเชื้อ เมื่อต้นยางพาราที่มีอายุน้อยกว่า 2 ปี แนะนำให้ใช้สารเคมีพ่นบนใบยางเมื่อเริ่มพบการระบาด ได้แก่ ไซเนป (zineb) หรือคลอโรธาโรนิล (Chlorothalonil) ดาโคนิลหรือเบโนมิล (benamyl) โพรพิเนบ (propineb) อัตราสารเคมี 40 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร ใช้อย่างใดอย่างหนึ่ง ฉีดพ่นบนใบยางอ่อน ทุก 5 วัน ประมาณ 5 - 6 ครั้ง

- โรคราแป้ง ให้เกษตรกรใส่ปุ๋ยที่มีธาตุไนโตรเจนสูงกว่าปกติในช่วงปลายฤดูฝน และใส่ในช่วงที่ยางพาราผลิใบอ่อน เพื่อเร่งให้ใบที่ผลิออกมาใหม่แก่เร็วขึ้น ถ้าต้นยางพาราอายุน้อยกว่า 2 ปี ให้เกษตรกรฉีดพ่นใบอ่อนในช่วงเช้าด้วยกำมะถันผง (M02) อัตราไร่ละ 1.5-4 กิโลกรัม ทุก 5-7 วัน พ่นประมาณ 5-6 ครั้ง หรือใช้สารเคมี เช่น คาร์เบนดาซิม (1) (สารนี้ไม่ควรใช้อย่างต่อเนื่องเพราะจะทำให้เชื้อดื้อยา) และ ไตรดีมอร์ฟ (5) เป็นต้น ในอัตราการใช้ที่แนะนำ ห้ามใช้เกินอัตราเพราะจะทำให้ใบยางไหม้ได้ โดยฉีดพ่นสารเคมีที่แนะนำในช่วงที่พบโรคทุกสัปดาห์ จะช่วยลดอาการของโรคราแป้งได้ ในเขตพื้นที่ที่มีการระบาดของโรคประจำควรหลีกเลี่ยงการปลูกยางพันธุ์ที่มีการผลัดใบช้า

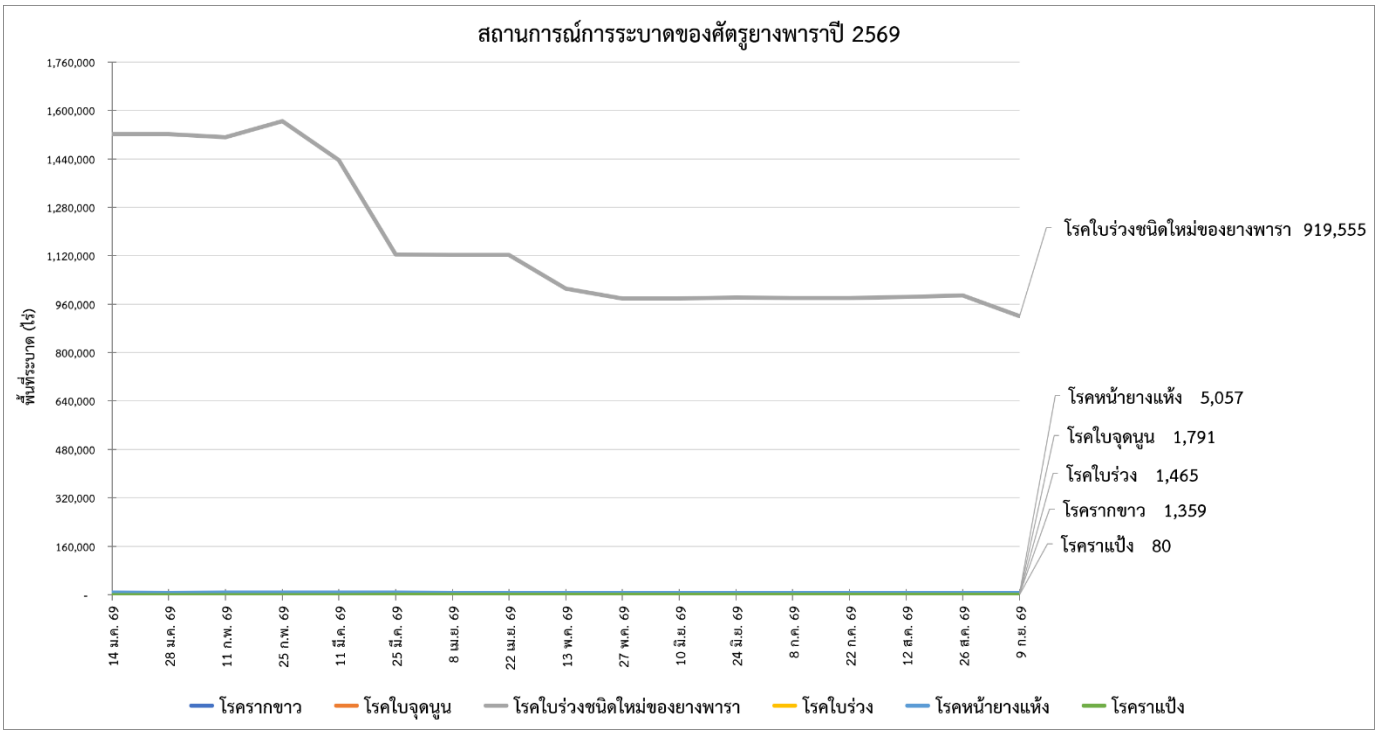
สถานการณ์การระบาดของศัตรูยางพาราปี 2569
พื้นที่ระบาด (ไร่)
1,760,000
1,600,000
1,440,000
1,280,000
1,120,000
960,000
800,000
640,000
480,000
320,000
160,000
-
14 ม.ค. 69
28 ม.ค. 69
11 ก.พ. 69
25 ก.พ. 69
11 มี.ค. 69
25 มี.ค. 69
8 เม.ย. 69
22 เม.ย. 69
13 พ.ค. 69
27 พ.ค. 69
10 มิ.ย. 69
24 มิ.ย. 69
8 ก.ค. 69
22 ก.ค. 69
12 ส.ค. 69
26 ส.ค. 69
9 ก.ย. 69
โรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา 919,555
โรคหน้ายางแห้ง 5,057
โรคใบจุดนูน 1,791
โรคใบร่วง 1,465
โรครากขาว 1,359
โรคราแป้ง 80
โรครากขาว
โรคใบจุดนูน
โรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา
โรคใบร่วง
โรคหน้ายางแห้ง
โรคราแป้ง

5. ศัตรูกาแฟ

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 34 จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น 117,605.66 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 1,382.58 ไร่ เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 2.98 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,379.60 ไร่)

- หนอนเจาะกิ่ง/หนอนเจาะลำต้น พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ และตาก จำนวน 157.50 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 3.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 160.50 ไร่)

- **มอดเจาะผลกาแฟ** พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ตาก น่าน เพชรบูรณ์ และแม่ฮ่องสอน จำนวน 928.48 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 5.98 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 922.50 ไร่)

- ใบจุดตากบ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ และเพชรบูรณ์ จำนวน 134.60 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- **หนู** พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดตาก จำนวน 162.00 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- **การดำเนินงาน**

- หนอนเจาะกิ่ง/หนอนเจาะลำต้น เมื่อพบการเข้าทำลายให้ตัดกิ่งและลำต้นออกไปเผาทำลายนอกแปลง และฉีดพ่นสารฆ่าแมลงเฟนิโตรไธออน (fenitrothion) อัตรา 80 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร และนำไปทาด้วยแปรงทาสีบริเวณลำต้นกาแฟให้ทั่ว หากใช้ฉีดพ่นให้ใช้ในอัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร

- มอดเจาะผลกาแฟ สำรวจและรักษาความสะอาดแปลง ตัดแต่งกิ่งและทรงพุ่ม ให้โปร่งเก็บเกี่ยวผลกาแฟให้หมดต้น และเก็บผลกาแฟ ที่ถูกมอดเจาะออกไปทำลายนอกแปลง วางกับดักและสารล่อมอดเจาะผลกาแฟ จำนวน 5 - 10 จุดต่อไร่ และเติมสารล่อทุกๆ 2 สัปดาห์ เมื่อพบการระบาดรุนแรง สามารถใช้สารไตรอะโซฟอส 40% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร ในระยะที่ผลมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 5 มิลลิเมตร จนถึงผลกาแฟสุก

- ใบจุดตากบ หมั่นดูแลให้ต้นกาแฟแข็งแรงโดยใส่ปุ๋ยให้ต้นกาแฟสมบูรณ์ไม่ขาดธาตุอาหาร ไม่ควรใส่ปุ๋ยไนโตรเจนมากเกินไป และเก็บใบที่เป็นโรคไปทำลายทิ้งนอกแปลงปลูก

- หนู ควรใช้การจัดการแบบผสมผสาน โดยเริ่มจากการสำรวจความเสียหายและร่องรอยหนูอย่างสม่ำเสมอ พร้อมกำจัดวัชพืช กองเศษวัสดุ และแหล่งหลบซ่อนบริเวณสวน เพื่อลดแหล่งอาศัยและแหล่งอาหารของหนู การใช้วิธีกล เช่น กับดักกรงหรือกับดักชนิดอื่น วางบริเวณที่พบร่องรอยหนู และหมั่นตรวจสอบกับดักอย่างสม่ำเสมอ

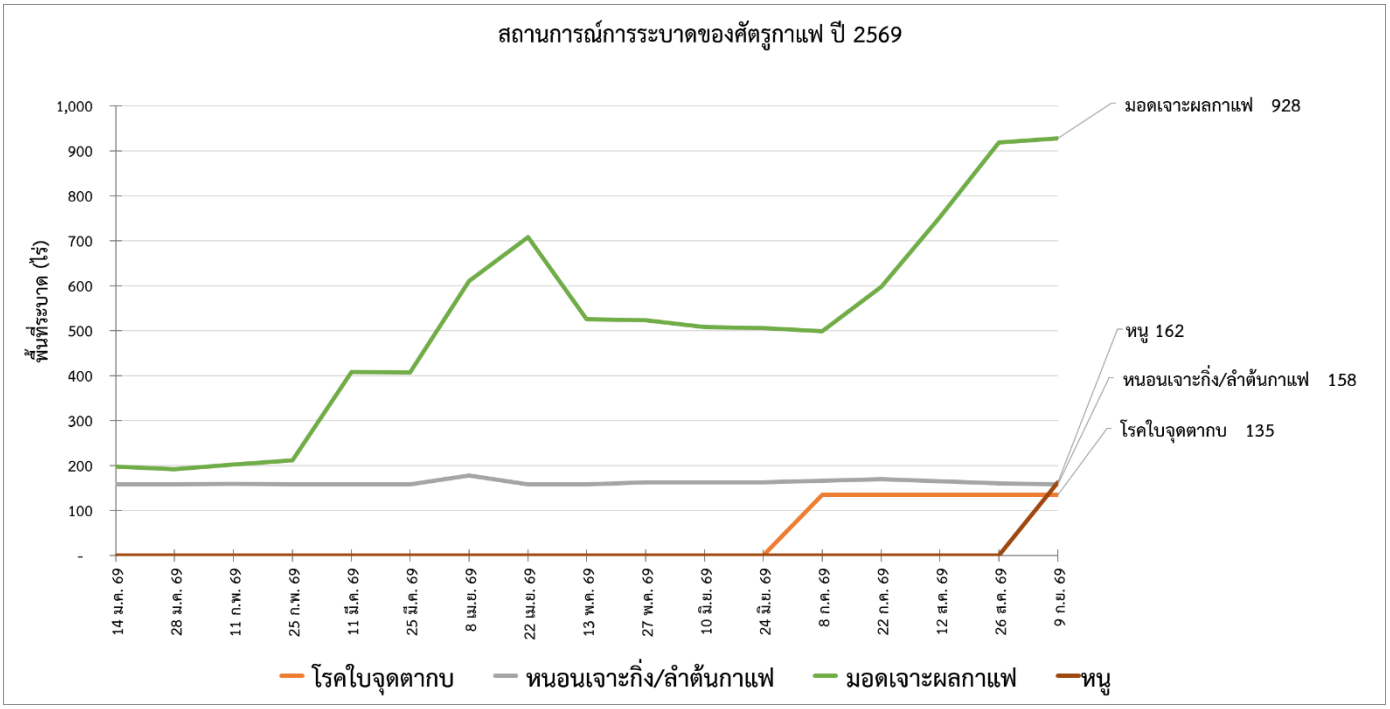

6. ศัตรูมันสำปะหลัง

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 54 จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น 7,898,622.45 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 837,049.01 ไร่ เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 6,791.26 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 830,257.75 ไร่)

- เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ ยโสธร สกลนคร หนองคาย อุบลราชธานี สระบุรี จันทบุรี ชลบุรี สระแก้ว และกาญจนบุรี จำนวน 3,580.75 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- ไรแดง พื้นที่ระบาด 14 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร ตาก สุโขทัย อุตรดิตถ์ ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม ยโสธร สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย ชลบุรี และกาญจนบุรี จำนวน 12,654.00 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 206.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 12,860.00 ไร่)

- โรคพุ่มแจ้ พื้นที่ระบาด 14 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เพชรบูรณ์ อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ชัยภูมิ สกลนคร อุดรธานี สระบุรี จันทบุรี ชลบุรี ระยอง สระแก้ว กาญจนบุรี และราชบุรี จำนวน 5,788.02 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 75.02 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 5,713.00 ไร่)

- โรคโคนเน่าหัวเน่า พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดมุกดาหาร และสระแก้ว จำนวน 840.00 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- โรคใบด่างมันสำปะหลัง พื้นที่ระบาด 38 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร ตาก นครสวรรค์ พิจิตร เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุทัยธานี อุตรดิตถ์ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์ หนองบัวลำภู อำนาจเจริญ อุดรธานี อุบลราชธานี ชัยนาท ลพบุรี สระบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ปราจีนบุรี ระยอง สระแก้ว กาญจนบุรี เพชรบุรี ราชบุรี และสุพรรณบุรี จำนวน 813,019.99 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 6,923.24 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 806,096.75 ไร่)

- เพลี้ยหอยเกล็ด พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดยโสธร สกลนคร และจันทบุรี จำนวน 522.25 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 1.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 523.25 ไร่)

- **หนู** พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดตาก จำนวน 642.00 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
- **หนอนแมลงนูน** พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 2.00 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- **การดำเนินงาน**

- เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง ไถและพรวนดิน เพื่อลดปริมาณของเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังที่อยู่ในดิน และควบคุมโดยใช้ศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ แมลงช้างปีกใส และแตนเบียนเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพู และแนะนำการใช้สารฆ่าแมลงเฉพาะจุดเมื่อพบเพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง

- ไรแดง แก้ไขโดยการอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติของไรแดง เช่น ด้วงเต่าสตีธอรัส ด้วงปีกสั้น และไรตัวห้ำ หลีกเลี่ยงการปลูกมันสำปะหลังในช่วงฤดูแล้ง หรือฝนทิ้งช่วงเป็นระยะเวลานาน เมื่อพบการเข้าทำลายของไรแดงควรเก็บทิ้งหรือทำลายเพื่อลดการเพิ่มปริมาณของไรแดง ในสภาพที่เหมาะสมอาจเกิดการระบาดขึ้นอย่างรวดเร็ว พร้อมทั้งแนะนำการใช้สารฆ่าแมลงเมื่อพบอาการ

- โรคพุ่มแจ้ แนะนำให้ใช้ท่อนพันธุ์หรือต้นพันธุ์มันสำปะหลังที่ปลอดโรค กำจัดวัชพืชที่เป็นแหล่งพักเชื้อหรือเป็นที่อาศัยของแมลงพาหะนำโรคในแปลง เช่น ต้นสาบม่วง หลีกเลี่ยงการขนย้ายท่อนพันธุ์ จากแหล่งที่มีโรคไปสู่แหล่งที่ยังไม่เคยมีการระบาด

- โรคโคนเน่าหัวเน่า หมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบต้นที่แสดงอาการของโรคให้ถอนและนำไปทำลายนอกแปลงปลูก แล้วโรยปูนขาวหรือราดด้วยสารเมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 20-50 กรัม หรือฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 50 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร ราดบริเวณที่ถอนและโดยรอบห่างออกไปประมาณ 1 เมตร

- โรคใบด่างมันสำปะหลัง ปลูกมันสำปะหลังที่เป็นพันธุ์ทนทานโรคและสะอาด ได้แก่ พันธุ์ระยอง 72 เกษตรศาสตร์ 50 และห้วยบง 60 และพันธุ์ต้านทานโรคใบด่าง ได้แก่ อิทธิ 1 อิทธิ 2 อิทธิ 3 หรือพันธุ์อื่น ๆ ที่หน่วยงานวิชาการรับรอง กำจัดแมลงหวี่ขาวยาสูบพาหะนำโรค โดยการอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติของแมลงหวี่ขาวยาสูบ ได้แก่ แมลงช้างปีกใส ด้วงเต่าตัวห้ำ หรือพ่นสารกำจัดแมลง imidacloprid 70% WG และเฝ้าระวังการระบาดของไวรัสใบด่างในพืชอาศัยอื่นๆ

- เพลี้ยหอยเกล็ด หมั่นสำรวจแปลงสม่ำเสมอ เมื่อพบการระบาดให้ถอนและเก็บต้นมันสำปะหลังนำไปทำลายทิ้งนอกแปลงปลูก จากนั้นให้ฉีดพ่นด้วยสารฆ่าแมลง ไทอะมีทอกแซม 25% WG อัตรา 4 กรัม ผสมกับ ไวต์ออยล์ 67% EC อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อิมิดาคลอพริด 70% WG อัตรา 4 กรัม ผสมกับ ไวต์ออยล์ 67% EC อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร ให้ผสมในน้ำปริมาณน้อย เมื่อคนให้ละลายเข้ากันดีแล้ว ถึงจะค่อยเติมน้ำจนได้ปริมาตร ที่ต้องการ และให้ฉีดพ่นเฉพาะในจุดที่พบเพลี้ยหอยเกล็ดเข้าทำลาย

- หนู สำรวจแปลงสม่ำเสมอ ตรวจดูร่องรอยการกัดแทะหรือตัวหนูในไร่อย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง แนะนำเกษตรกรในพื้นที่ใกล้เคียงควรช่วยกันกำจัดหนูพร้อมๆ กันเพื่อตัดวงจรประชากรหนู การใช้เหยื่อพิษสำเร็จรูป เช่น ชนิดขี้ผึ้งหรือสารออกฤทธิ์ช้า วางตามร่องรอยทางเดินของหนูโดยใส่ในภาชนะรองรับให้ปลอดภัย ทำความสะอาดแปลง ถางหญ้ารอบแปลงปลูกไม่ให้เป็นที่หลบซ่อนของหนู

- หนอนแมลงนูน ทำลายก่อนที่ตัวเต็มวัยจะวางไข่ โดยการจับตัวเต็มวัยที่เพิ่งออกจากดักแด้ ไม่ควรเกิน 10 วันแรกของการเป็นตัวเต็มวัย ซึ่งเป็นระยะที่กำลังผสมพันธุ์แล้วแต่ยังไม่วางไข่ มาทำลายก่อนที่ตัวเต็มวัยจะวางไข่ โดยใช้ไม้ตีบริเวณกิ่งไม้ หรือเขย่าให้ตัวเต็มวัยตกลงมาขณะที่กำลังผสมพันธุ์ ใช้เวลาจับประมาณวันละ 30 นาที เริ่มจากเวลา 18.30 - 19.00 น. และจับต่อเนื่องกันประมาณ 1 เดือน หรือหากพบว่าในแปลงมีดินเริ่มแตกเนื่องจากหนอนแมลงนูนเริ่มขุดดินออกมามาก ให้ขุดดินบริเวณที่มีรอยแตกเพื่อจับตัวเต็มวัยหนอนแมลงนูนไปทำลาย วิธีนี้จะช่วยลดการระบาดปีถัดไปได้

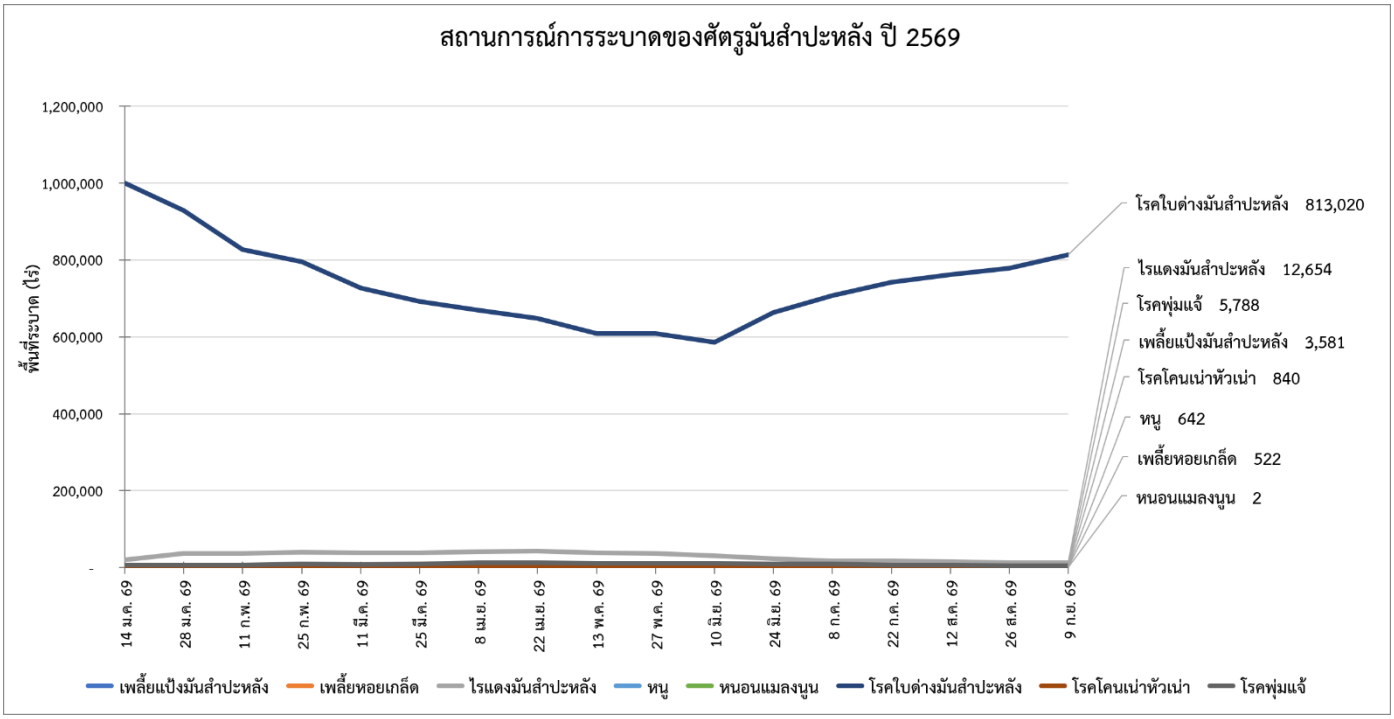

7. ศัตรูอ้อย

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 47 จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น 4,999,360.52 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 64,119.12 ไร่ ลดลงจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 194.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 64,313.12 ไร่)

- หนอนกออ้อย พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดพิจิตร สุโขทัย กาฬสินธุ์ ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ อุดรธานี ชัยนาท และชลบุรี จำนวน 1,162.38 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 35.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,197.38 ไร่)

- โรคใบขาวอ้อย พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม อำนาจเจริญ อุดรธานี และชลบุรี จำนวน 15,149.74 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 51.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 15,098.74 ไร่)

- โรคแส้ดำ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสุโขทัย และอุทัยธานี จำนวน 356.00 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 210.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 566.00 ไร่)

- แมลงหวี่ขาว พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครสวรรค์ และเพชรบูรณ์ จำนวน 47,221.00 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- หนอนแมลงนูน พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 230.00 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- **การดำเนินงาน**

- หนอนกออ้อย แนะนำปล่อยแตนเบียนไข่ไตรโครแกรมมา ในช่วงที่พบกลุ่มไข่ของหนอนกออ้อย หรือปล่อยแมลงหางหนีบ ในช่วงที่พบหนอนกออ้อยและกลุ่มไข่ของหนอนกออ้อย และแนะนำเกษตรกรให้ใช้สารฆ่าแมลงเดลทาเมทริน (deltamethrin) ในอ้อยที่มีอายุ 1 เดือน หรืออ้อยที่แสดงอาการยอดเหี่ยว เมื่อพบการระบาดมากกว่าร้อยละ 10 ให้เลือกพ่นสารฆ่าแมลง ได้แก่ อินดอกซาคาร์บ (indoxacarb) 15% EC คลอแรนทรานิลิโพรล (chlorantraniliprole) 5.17% SC ลูเฟนนูรอน (lufenuron) 5% EC

- โรคใบขาวอ้อย และโรคใบด่างอ้อย ใช้ส่วนขยายพันธุ์ที่ปราศจากโรค แช่ท่อนพันธุ์ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 2 ชั่วโมง ก่อนปลูกเมื่อพบแปลงที่เกิดการระบาดรุนแรงให้ไถทำลายตออ้อย และนำตอเก่าออกจากแปลงให้หมดเพื่อไม่ให้เป็นแหล่งสะสมของเชื้อสาเหตุโรค

- โรคแส้ดำ ใช้พันธุ์ต้านทาน เช่น พันธุ์อู่ทอง 15 พันธุ์ LK 92-11 และใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา หรือสารกำจัดโรคพืช ได้แก่ ไตรอาไดมีฟอน (triadimefon) 25% WP โพรพิโคนาโซล (propiconazole) 25% EC แช่ท่อนพันธุ์ก่อนนำไปปลูกในแปลง เมื่อพบกออ้อยเริ่มแสดงอาการแส้ดำควรตัดแส้ดำออกขณะเริ่มปรากฏอาการ ก่อนที่เยื่อหุ้มแส้ดำจะหลุดออก และนำใส่ถุงไปทำลายนอกแปลงปลูกเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดไปยังกอข้างเคียง

- แมลงหวี่ขาว ปลูกพืชไล่แมลง เช่น โหระพา กระเพรา หรือตะไคร้ รอบแปลง เนื่องจากมีกลิ่นที่แมลงหวี่ขาวไม่ชอบ หรือปลูกพืชล่อแมลง เช่น บวบหอม หรือดาวเรือง ห่างจากแปลงปลูกหลักแล้วกำจัดแมลงที่พืชล่อ ควบคุมแมลงหวี่ขาวโดยใช้สารชีวภาพเชื้อราบิวเวอเรีย (Beauveria bassiana) ฉีดพ่นทุก 5-7 วัน เพื่อตัดวงจรชีวิตแมลงหวี่ขาว หมั่นตรวจแปลงปลูกและกำจัดใบที่มีไข่ที่เพิ่งเกิด ใช้พลาสติกคลุมดินป้องกันไม่ให้ตัวอ่อนพัฒนา หากใช้วิธีเหล่านี้ร่วมกันจะช่วยลดปัญหาแมลงหวี่ขาวและป้องกันโรคพืชแบบปลอดสารเคมีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- หนอนแมลงนูน ทำลายก่อนที่ตัวเต็มวัยจะวางไข่ โดยการจับตัวเต็มวัยที่เพิ่งออกจากดักแด้ ไม่ควรเกิน 10 วันแรกของการเป็นตัวเต็มวัย ซึ่งเป็นระยะที่กำลังผสมพันธุ์แล้วแต่ยังไม่วางไข่ มาทำลายก่อนที่ตัวเต็มวัยจะวางไข่ โดยใช้ไม้ตีบริเวณกิ่งไม้ หรือเขย่าให้ตัวเต็มวัยตกลงมาขณะที่กำลังผสมพันธุ์ ใช้เวลาจับประมาณวันละ 30 นาที เริ่มจากเวลา 18.30 - 19.00 น. และจับต่อเนื่องกันประมาณ 1 เดือน หรือหากพบว่าในแปลงมีดินเริ่มแตกเนื่องจากหนอนแมลงนูนเริ่มขุดดินออกมามาก ให้ขุดดินบริเวณที่มีรอยแตกเพื่อจับตัวเต็มวัยหนอนแมลงนูนไปทำลาย วิธีนี้จะช่วยลดการระบาดปีถัดไปได้

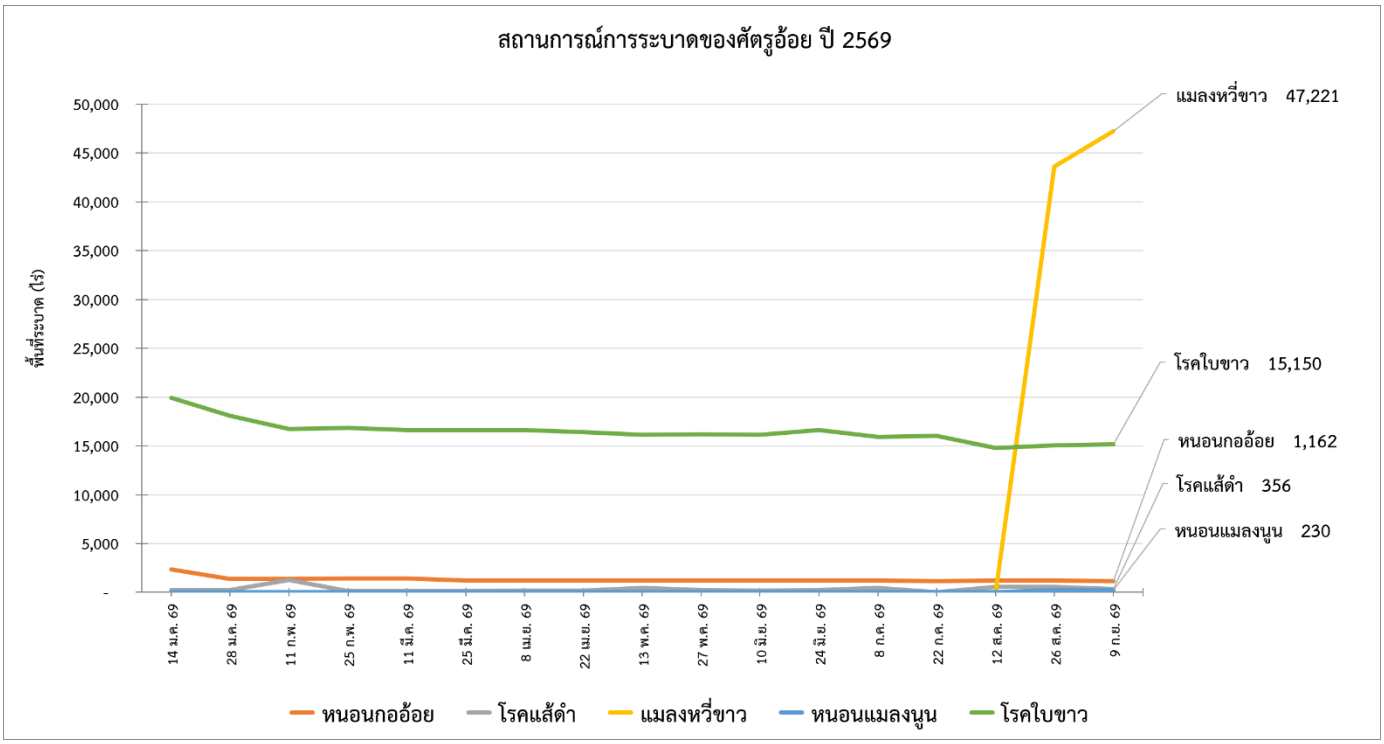
สถานการณ์การระบาดของศัตรูอ้อย ปี 2569
พื้นที่ระบาด (ไร่)
50,000
45,000
40,000
35,000
30,000
25,000
20,000
15,000
10,000
5,000
-
14 ม.ค. 69
28 ม.ค. 69
11 ก.พ. 69
25 ก.พ. 69
11 มี.ค. 69
25 มี.ค. 69
8 เม.ย. 69
22 เม.ย. 69
13 พ.ค. 69
27 พ.ค. 69
10 มิ.ย. 69
24 มิ.ย. 69
8 ก.ค. 69
22 ก.ค. 69
12 ส.ค. 69
26 ส.ค. 69
9 ก.ย. 69
แมลงหวี่ขาว 47,221
โรคใบขาว 15,150
หนอนกออ้อย 1,162
โรคแส้ดำ 356
หนอนแมลงนูน 230
หนอนกออ้อย
โรคแส้ดำ
แมลงหวี่ขาว
หนอนแมลงนูน
โรคใบขาว

8. ศัตรูข้าวโพด

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 59 จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น 1,958,953.60 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 24,674.25 ไร่ เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 666.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 24,008.25 ไร่)

- **หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (Fall armyworm)** พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงใหม่ เพชรบูรณ์ อุตรดิตถ์ ขอนแก่น นครราชสีมา จันทบุรี ชลบุรี ยะลา และสตูล จำนวน 2,563.25 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 31.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 2,594.25 ไร่)

- **หนู** พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร ตาก และแพร่ จำนวน 21,717.00 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 700.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 21,017.00 ไร่)

- **หนอนแมลงนูน** พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 394.00 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 3.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 397.00 ไร่)

- **การดำเนินงาน**

- หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด ไถพรวนและตากดินเพื่อกำจัดดักแด้ที่อยู่ในดิน เก็บกลุ่มไข่หรือตัวหนอนทำลายทิ้งนอกแปลง และปล่อยแมลงศัตรูธรรมชาติ เช่น แตนเบียนไตรโคแกรมม่า แมลงหางหนีบ มวนพิฆาต และใช้สารชีวภัณฑ์พ่นด้วยเชื้อแบคทีเรียบาซิลลัส ทูริงเยนซิส สายพันธุ์ไอซาไว หรือสายพันธุ์เคอร์สตากี้ ในการกำจัดหนอนกระทู้

- หนู สำรวจแปลงสม่ำเสมอ ตรวจดูร่องรอยการกัดแทะหรือตัวหนูในไร่อย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง แนะนำเกษตรกรในพื้นที่ใกล้เคียงควรช่วยกันกำจัดหนูพร้อมๆ กันเพื่อตัดวงจรประชากรหนู การใช้เหยื่อพิษสำเร็จรูป เช่น ชนิดขี้ผึ้งหรือสารออกฤทธิ์ช้า วางตามร่องรอยทางเดินของหนูโดยใส่ในภาชนะรองรับให้ปลอดภัย ทำความสะอาดแปลง ถางหญ้ารอบแปลงปลูกไม่ให้เป็นที่หลบซ่อนของหนู

- หนอนแมลงนูน ทำลายก่อนที่ตัวเต็มวัยจะวางไข่ โดยการจับตัวเต็มวัยที่เพิ่งออกจากดักแด้ ไม่ควรเกิน 10 วันแรกของการเป็นตัวเต็มวัย ซึ่งเป็นระยะที่กำลังผสมพันธุ์แล้วแต่ยังไม่วางไข่ มาทำลายก่อนที่ตัวเต็มวัยจะวางไข่ โดยใช้ไม้ตีบริเวณกิ่งไม้ หรือเขย่าให้ตัวเต็มวัยตกลงมาขณะที่กำลังผสมพันธุ์ ใช้เวลาจับประมาณวันละ 30 นาที เริ่มจากเวลา 18.30 - 19.00 น. และจับต่อเนื่องกันประมาณ 1 เดือน หรือหากพบว่าในแปลงมีดินเริ่มแตกเนื่องจากหนอนแมลงนูนเริ่มขุดดินออกมามาก ให้ขุดดินบริเวณที่มีรอยแตกเพื่อจับตัวเต็มวัยหนอนแมลงนูนไปทำลาย วิธีนี้จะช่วยลดการระบาดปีถัดไปได้

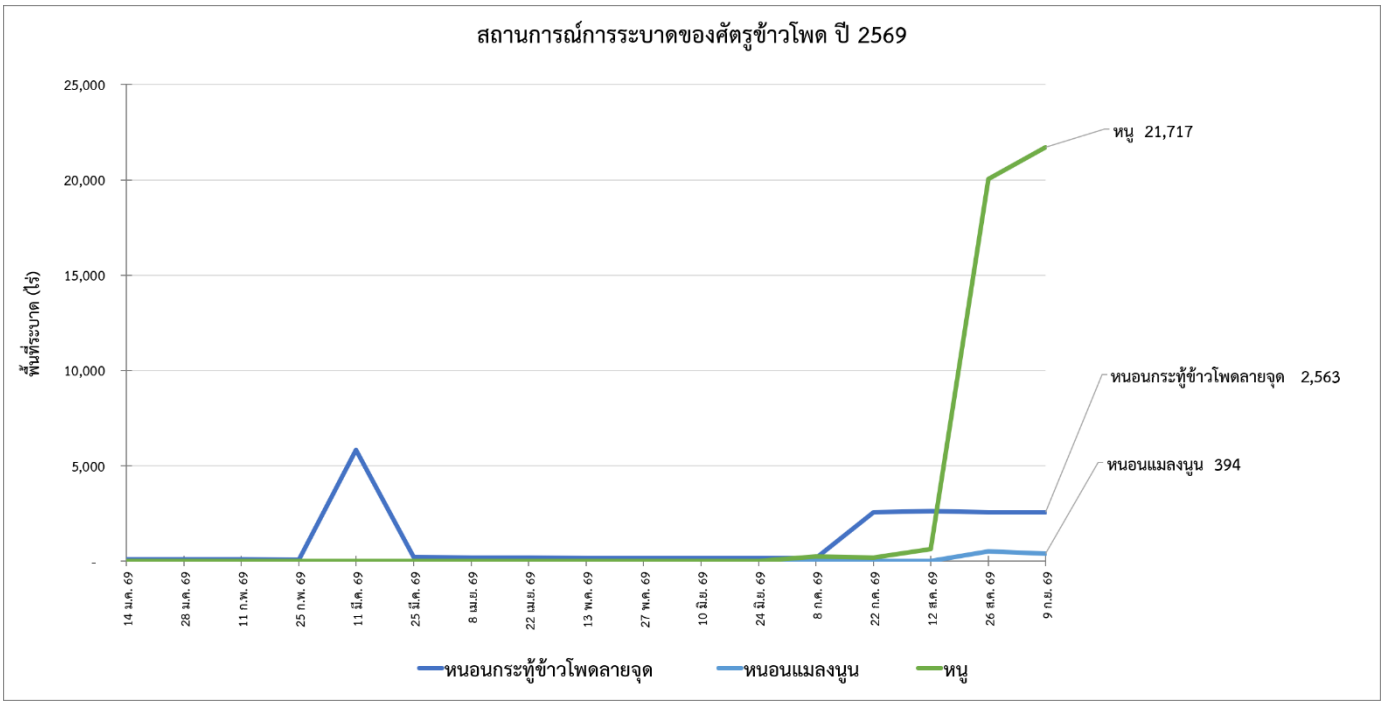

9. ศัตรูสับปะรด

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 55 จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น 480,627.56 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 204.50 ไร่ ลดลงจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 2.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 206.50 ไร่)

- **โรคเหี่ยว** พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตราด ประจวบคีรีขันธ์ และราชบุรี จำนวน 204.50 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 2.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 206.50 ไร่)

- **การดำเนินงาน**

- โรคเหี่ยว ทำความสะอาดแปลงเพื่อไม่ให้เป็นแหล่งอาศัยของมดและเพลี้ยแป้ง ใช้เหยื่อพิษกำจัดมด หว่านสารไฮดราเมทิลโนน (hydramethylnon) 0.73% GR โดยหว่านพร้อมปลูก และหลังปลูก 6 เดือน และเมื่อพบต้นเป็นโรคให้ถอนต้นสับปะรดที่แสดงอาการใส่ถุงพลาสติกไปทำลายนอกแปลง ขณะเคลื่อนย้ายต้องระมัดระวังไม่ให้เพลี้ยแป้งร่วงลงสู่พื้น

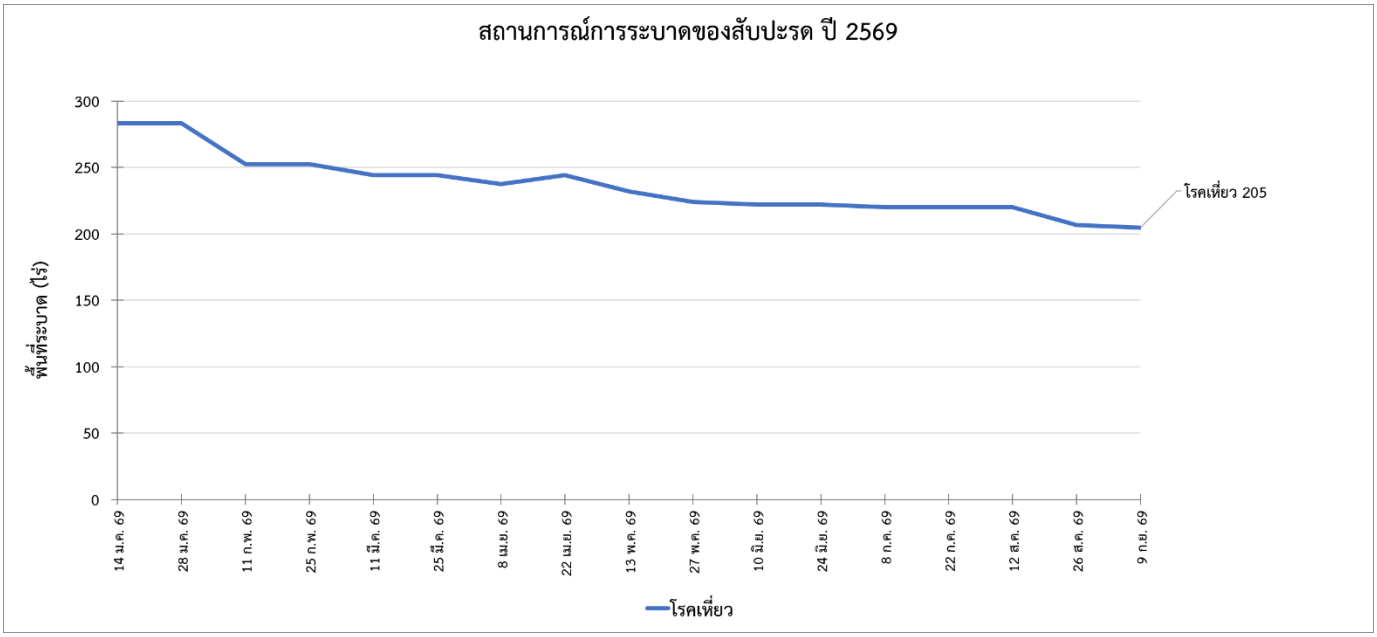

10. ศัตรูทุเรียน

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 77 จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น 1,567,797.96 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 15,426.24 ไร่ ลดลงจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 494.50 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 15,920.74 ไร่)

- **เพลี้ยแป้ง** พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตาก จันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช ยะลา สตูล และสุราษฎร์ธานี จำนวน 414.20 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- **เพลี้ยไฟ** พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ตราด ระยอง กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา ยะลา สตูล และสุราษฎร์ธานี จำนวน 773.25 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 12.25 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 785.50 ไร่)

- **เพลี้ยไก่แจ้** พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ตราด ระยอง กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี จำนวน 1,180.50 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 39.50 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,220.00 ไร่)

- **เพลี้ยหอยเกล็ด** พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี จำนวน 462.17 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 20.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 442.17 ไร่)

- **เพลี้ยจักจั่นฝอย** พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา จันทบุรี ตราด ระยอง กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช ยะลา และสุราษฎร์ธานี จำนวน 1,420.50 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 26.75 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,447.25 ไร่)

- **หนอนเจาะเมล็ด** พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสระบุรี กระบี่ นครศรีธรรมราช นราธิวาส และยะลา จำนวน 92.60 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 31.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 123.60 ไร่)

- **โรคกิ่งแห้ง** พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสกลนคร จันทบุรี ตราด ปราจีนบุรี ระยอง ชุมพร นราธิวาส พังงา ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี จำนวน 599.85 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 7.25 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 592.60 ไร่)

- **ไรแดงทุเรียนหรือไรแดงแอฟริกัน** พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส ยะลา และสุราษฎร์ธานี จำนวน 624.00 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- **โรครากเน่าโคนเน่า** พื้นที่ระบาด 20 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตาก นนทบุรี จันทบุรี ตราด ระยอง ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พังงา ภูเก็ต ยะลา ระนอง สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี จำนวน 4,880.66 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 73.10 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 4,953.76 ไร่)

- **โรคราดำ** พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา ยะลา สตูล และสุราษฎร์ธานี จำนวน 92.70 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 4.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 96.70 ไร่)

- **โรคผลเน่าทุเรียน** พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ชุมพร นราธิวาส และยะลา จำนวน 66.10 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 94.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 160.10 ไร่)

- **โรคราสีชมพู** พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ตราด ชุมพร นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี จำนวน 248.50 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 63.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 185.50 ไร่)

- **หนอนกินใบ** พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสุรินทร์ จันทบุรี ตราด ระยอง และชุมพร จำนวน 275.25 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 7.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 282.25 ไร่)

- **โรคใบติดหรือใบไหม้** พื้นที่ระบาด 13 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตาก นครราชสีมา จันทบุรี ตราด ปราจีนบุรี ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา ยะลา ระนอง สงขลา และสุราษฎร์ธานี จำนวน 2,080.64 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 247.25 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 2,327.89 ไร่)

- **โรคใบจุดสาหร่าย** พื้นที่ระบาด 13 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตาก นครราชสีมา จันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ยะลา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี จำนวน 1,294.75 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 47.25 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,342.00 ไร่)

- **มอดเจาะลำต้นทุเรียน** พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดมุกดาหาร จันทบุรี ตราด ชุมพร นราธิวาส ยะลา และสงขลา จำนวน 278.75 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 6.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 272.75 ไร่)

- **โรคแอนแทรคโนส** พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเพชรบูรณ์ จันทบุรี ชุมพร ตรัง และยะลา จำนวน 557.60 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 0.15 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 557.75 ไร่)

- **หนอนเจาะผล** พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกระบี่ ชุมพร นราธิวาส ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี จำนวน 84.22 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 8.50 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 92.72 ไร่)

• **การดำเนินการ**

- เพลี้ยแป้ง เมื่อพบปริมาณน้อยบนผลทุเรียนใช้แปลงปัด หรือใช้น้ำพ่นให้เพลี้ยแป้งหลุด หรือการใช้น้ำผสมสารไวต์ออยล์ เพื่อการกำจัดเพลี้ยแป้ง และป้องกันโดยใช้ผ้าชุบสารฆ่าแมลง เช่น มาลาไทออน (Malathion) 83% EC คาร์บาริล (Carbaryl) 85% WP พันไว้ตามกิ่งสามารถป้องกันไม่ให้มดคาบเพลี้ยแป้งเคลื่อนย้ายไปยังส่วนต่างๆ ของต้นทุเรียน พ่นสารฆ่าแมลงไปที่โคนต้นเพื่อป้องกันมดและลดการเข้าทำลายของเพลี้ยแป้ง

- เพลี้ยไฟ แนะนำใช้สารกำจัดแมลง เช่น อิมิดาโคลพริด (Imidacloprid) 10% SL คาร์โบซัลแฟน (Carbosulfan) 20% EC และไม่ควรใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันหลายครั้ง เพราะจะทำให้เพลี้ยไฟสามารถต้านทานสารฆ่าแมลงได้

- เพลี้ยไก่แจ้ อนุรักษ์แมลงห้ำศัตรูธรรมชาติของเพลี้ยไก่แจ้ ได้แก่ ด้วงเต่าลาย 3 ชนิด (ด้วงเต่าลายหยัก ด้วงเต่าสีส้ม ด้วงเต่าลายสมอ) แมลงช้างปีกใส และแมลงช้างปีกสีน้ำตาล เมื่อพบการระบาดรุนแรงให้ใช้สารแลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน (lambdacyhalothrin) 14.1/10.6% ZC ไทอะมีทอกแซม (thiamethoxam) 25% WG อิมิดาโคลพริด (imidacloprid) 70% WG ไดโนทีฟูแรน (dinotefuran) 10% WP พ่นทุก 7 - 10 วัน ในช่วงระยะแตกใบอ่อน และไม่ควรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันหลายครั้ง เพราะจะทำให้เพลี้ยไฟสามารถต้านทานสารฆ่าแมลงได้

- เพลี้ยหอยเกล็ด แนะนำใช้สารไวต์ออยล์ 67% EC เมื่อพบการแพร่ระบาดที่ไม่รุนแรง แต่เมื่อพบการแพร่ระบาดที่รุนแรงให้ใช้สารไดโนทีฟูแรน (dinotefuran) 10% WP ในการกำจัดแมลง

- เพลี้ยจักจั่นฝอย เมื่อพบการแพร่ระบาดที่รุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ คาร์โบซัลแฟน (Carbosulfan) โฟซาโลน (Fosalon) อิมิดาโคลพริด (Imidacloprid) โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน ในช่วงระยะแตกใบอ่อน

- หนอนเจาะเมล็ด และหนอนเจาะผล ตัดแต่งผลทุเรียนที่มีจำนวนมากเกินไป โดยเฉพาะผลที่อยู่ติดกันควรใช้กิ่งไม้หรือกาบมะพร้าวคั่น ระหว่างผล เพื่อป้องกันไม่ให้ตัวเต็มวัยวางไข่หรือตัวหนอนเข้าหลบอาศัย ใช้สารแลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน (lambda-cyhalothrin) 2.5% EC ในแหล่งที่พบการระบาด

- โรคกิ่งแห้ง ตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่งให้แสงส่องถึงโคนต้น และกำจัดวัชพืชในแปลงเพื่อลดความชื้น ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาเพื่อลดปริมาณเชื้อในแปลง ทุก 1 - 3 เดือน เมื่อพบการระบาดเพียงเล็กน้อย ควรตัดส่วนที่เป็นโรค ไปเผาทำลาย

- ไรแดงทุเรียน กำจัดวัชพืชในสวนทุเรียน หลีกเลี่ยงการปลูกพืชอาศัยของไรแดงแอฟริกา หมั่นตรวจดูอย่างใกล้ชิด ใช้สารฆ่าแมลงควรใช้สลับชนิดกัน เพื่อป้องกันไรแดงแอฟริกาสร้างความต้านทานต่อสารฆ่าแมลง เมื่อพบการระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ โพรพาร์ไกด์ (propargite) หรืออะมิทราซ (amitraz) โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งพ่นทุก 7 – 10 วัน โดยพ่นที่ใบให้ทั่วทั้งต้น

- โรครากเน่าโคนเน่า แนะนำใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาในการควบคุมเชื้อในดิน แปลงปลูกไม่ควรมีน้ำท่วมขัง ควรปรับปรุงดินโดยใส่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก และปรับสภาพดินให้มีค่าความเป็นกรดด่างของดิน และหลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ตัดแต่งกิ่งเป็นโรค กิ่งแห้ง และตัดขั้วผลที่ค้างอยู่ ควรนำไปทำลายนอกแปลงปลูก เพื่อลดการสะสมของเชื้อสาเหตุโรค

- โรคราดำ กำจัดวัชพืชในแปลง เมื่อพบคราบราสีดำควรพ่นด้วยน้ำเปล่าล้างคราบราสีดำ และสารเหนียวที่แมลงปากดูดขับถ่ายไว้ เพื่อลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรค และแนะนำการป้องกันมดที่เป็นตัวแพร่โรคระบาด โดยการใช้ผ้าชุบสารฆ่าแมลง เช่น มาลาไทออน (malathion) คาร์บาริล (carbaryl) พันไว้ที่กิ่งของทุเรียน หรือพ่นสารฆ่าแมลงที่โคนต้น

- โรคผลเน่าทุเรียน หมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบโรคผลเน่าตัดผลที่เป็นโรคและเก็บผลเน่าที่ร่วงหล่นไปทำลายนอกแปลง แล้วพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เมทาแลกซิล (metalaxyl) 25% WP อัตรา 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ พ่อเสอีทิล-อะลูมิเนียม (fosetyl-aluminium) 80% WP อัตรา 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ให้ทั่วทรงพุ่มจำนวน 1-2 ครั้ง ทุก 7-10 วัน

- โรคราสีชมพู เมื่อพบอาการให้ตัดกิ่งที่เป็นโรคและถากแผลบริเวณที่เป็นโรคออกแล้วทาด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ (copper oxychloride) 85% WP ผสมน้ำข้นๆ ทาบริเวณแผลที่ตัดจากนั้นให้ใช้สารคอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ไรด์ (copper oxychloride) 85% WP คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ไรด์ (copper oxychloride) 62% WP คาร์เบนดาซิม (carbendazim) 50% WP พ่นให้ทั่วบริเวณต้น โดยเลือกใช้สารแค่ชนิดใดชนิดหนึ่ง

- หนอนกินใบ หมั่นสำรวจบริเวณใต้ใบ เมื่อพบการระบาดให้ใช้สารกำจัดแมลง เช่น แลมป์ดา-ไซฮาโลทริน หรืออีมาเมกตินเบนโซเอต ฉีดพ่นให้ทั่ว โดยสลับกลุ่มสารเพื่อป้องกันการดื้อยา

- โรคใบติดใบไหม้ และโรคใบจุดสาหร่าย ให้ตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง เพื่อรับแสงแดดได้ทั่วถึงโดยเฉพาะใบที่อยู่ด้านล่าง และกำจัดวัชพืชในแปลงปลูก ลดการใส่ปุ๋ยไนโตรเจนสูง ในพื้นที่ปลูกที่มีความชื้นสูงและมีการระบาดของโรคเป็นประจำเพื่อลดการแตกใบใหม่

- มอดเจาะลำต้นทุเรียน หมั่นตรวจดูตามลำต้นทุเรียน เมื่อพบกิ่งแห้งที่ถูกมอดเจาะลำต้นทำลาย ควรตัดและเผา ใช้สารป้องกันกำจัดแมลง เช่น ฟิโพรนิล อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตรพ่นบนลำต้นหรือกิ่งที่มีรูมอด หรือฟิโพรนิล อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 5 ลิตร ผสมกับสารป้องกันกำจัดเชื้อราทาบริเวณแผลที่เน่า

- โรคแอนแทรคโนส หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบเริ่มมีอาการของโรค ตัดใบ หรือส่วนที่เป็นโรคทำลายนอกแปลง เพื่อลดปริมาณและไม่ให้เป็นแหล่งสะสมของเชื้อสาเหตุโรค หากโรคยังคงระบาดพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช

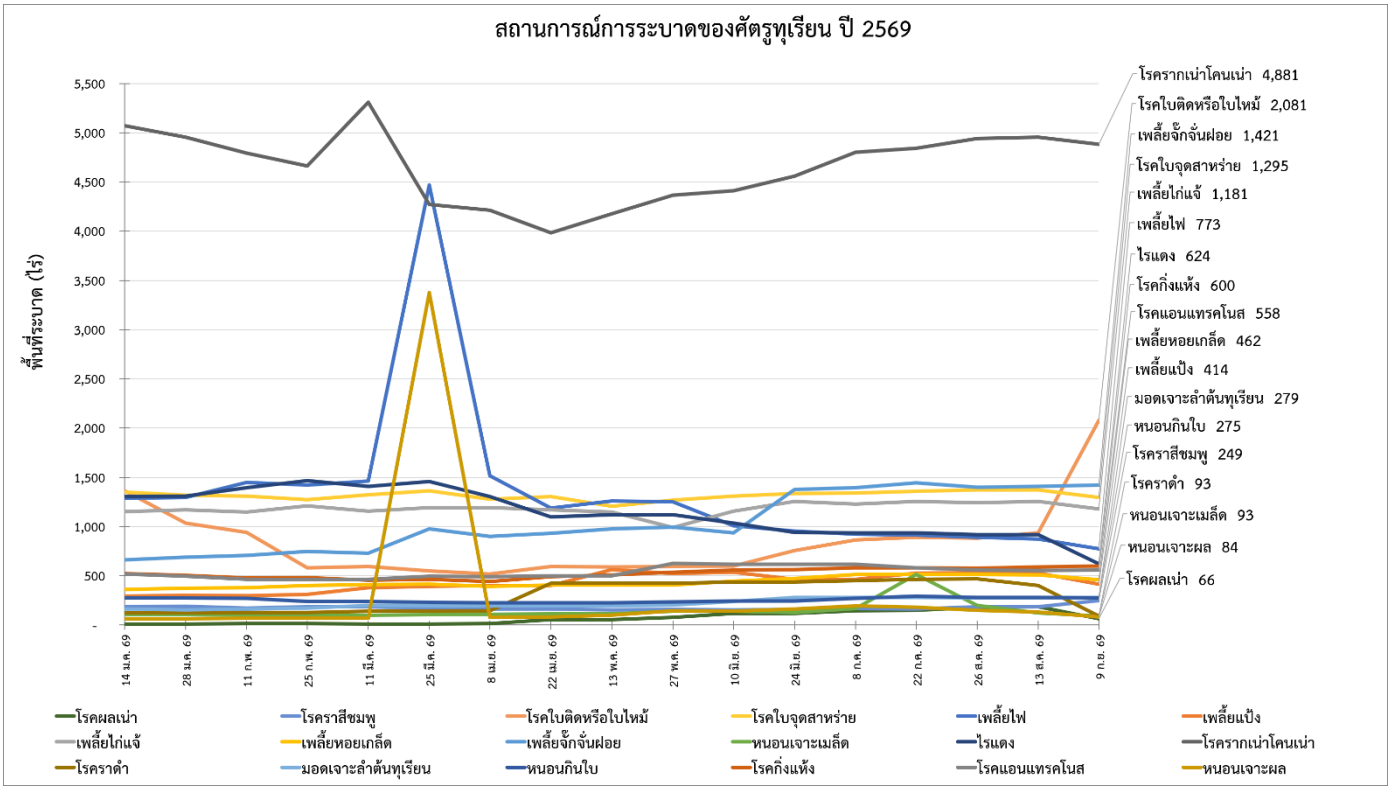

11. ศัตรูเงาะ

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 72 จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น 151,152.55 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 751.75 ไร่ ลดลงจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 11.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 762.75 ไร่)

- เพลี้ยแป้ง พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตาก จันทบุรี ระยอง และนครศรีธรรมราช จำนวน 229.00 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 6.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 223.00 ไร่)

- หนอนคืบกินใบ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดจันทบุรี จำนวน 158.75 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 11.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 169.75 ไร่)

- โรคใบจุดสาหร่าย พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดจันทบุรี จำนวน 224.00 ไร่พื้นที่ระบาดคงที่

- โรคราแป้ง พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตาก และจันทบุรี จำนวน 108.00 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 6.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 114.00 ไร่)

- **หนอนกินช่อดอก** พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดจันทบุรี จำนวน 32.00 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- **การดำเนินงาน**

- เพลี้ยแป้ง ตัดแต่งกิ่งเงาะเพื่อลดปริมาณมด จากนั้นให้ใช้เศษผ้าชุบน้ำมันเครื่องผูกรอบโคนต้น เพื่อป้องกันมดและเพลี้ยแป้งที่อาศัยอยู่ในดินไต่ขึ้นมาบนต้นเงาะ กรณีพบเพลี้ยแป้งระบาดน้อยและพบอยู่เป็นกลุ่มตามส่วนต่างๆ ของต้นเงาะ ควรตัดส่วนที่พบเพลี้ยแป้งนำไปเผาทำลายทิ้งนอกแปลงปลูก เมื่อพบระบาดรุนแรงให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลง คาร์บาริล 85% WP สารอิมิดาโคลพริด 10% SL สารคาร์โบซัลแฟน 20% EC โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นตามคำแนะนำในฉลาก

- หนอนคืบกินใบ หมั่นสำรวจและสังเกตการเข้าทำลายของหนอนคืบกินใบอย่างสม่ำเสมอ โดยสังเกตดูใบเพสลาด ใบอ่อน และใบแก่ ในกรณีที่โคนต้นเงาะโล่งเตียนไม่มีหญ้ารก ให้เขย่ากิ่งเงาะเพื่อให้ตัวหนอนคืบกินใบ ทิ้งตัวลงสู่พื้นดิน จากนั้นให้จับตัวหนอนคืบกินใบไปทำลายทิ้งนอกแปลงปลูก ในระยะที่ต้นเงาะแตกใบอ่อน ถ้าพบหนอนคืบกินใบให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลง คาร์บาริล (Carbaryl) 85% WP

- โรคใบจุดสาหร่าย แนะนำตัดส่วนที่พบโรคเก็บรวบรวมใบที่เป็นโรคและร่วงหล่นอยู่ในบริเวณแปลงไปเผาทำลาย ตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง เพื่อลดความชื้นภายในทรงพุ่ม เมื่อพบใบแก่ถูกทำลายมากกว่าร้อยละ 30 ต่อต้น แนะนำให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ 85% WP ฉีดพ่นที่ใบให้ทั่วทั้งต้น หรือใช้ฉีดพ่นป้องกันเป็นระยะๆ

- โรคราแป้ง เก็บผลที่เป็นโรค ใบแห้ง กิ่งแห้งที่ร่วงหล่นนำไปเผาทำลายนอกแปลง เพื่อป้องกันการแพร่กระจายในแตกช่วงใบอ่อนและเริ่มติดผลหมั่นตรวจดูหากพบว่าราแป้งเข้าทำลายให้ทำการพ่นด้วยผงกำมะถันละลายน้ำ เป็นการกำจัดปริมาณเชื้อโรค ทำให้การระบาดในช่วงติดผลนั้นลดความรุนแรงลงได้ ในช่วงระยะผลอ่อน หากพบอาการเลือกใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช ได้แก่ บีโนมิล (Benomyl) 50%WP คาร์เบนดาซิม (Carbendazim) 50% SC ไตรดีมอร์ฟ (Tridemorph) 75% EC ไตร์ฟอร์รีน (Triforine) 19% EC ไพราโซฟอส (Pyrazophos) 25.4% EC ไดโนแคป (Dinocap) 25% WP โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่ง พ่นตามอัตราคำแนะนำในฉลาก

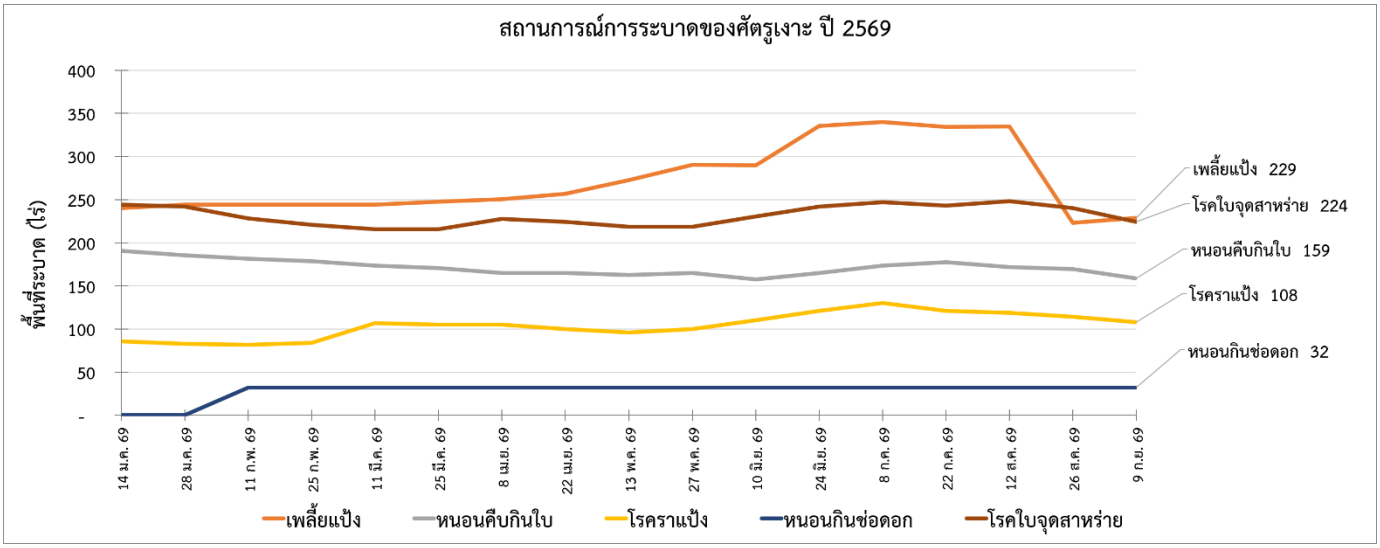

12. ศัตรูมังคุด

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 68 จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น 330,548.49 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 2,005.00 ไร่ ลดลงจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 16.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 2,021.00 ไร่)

- โรคใบจุด พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ชุมพร นครศรีธรรมราช และพังงา จำนวน 239.75 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 5.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 244.75 ไร่)

- โรคใบจุดสาหร่าย พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส และพังงา จำนวน 517.00 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 7.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 524.00 ไร่)

- เพลี้ยไฟ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ตราด ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา และยะลา จำนวน 238.50 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 2.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 240.50 ไร่)

- หนอนกินใบ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา ยะลา และสุราษฎร์ธานี จำนวน 605.50 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 2.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 607.50 ไร่)

- หนอนชอนใบ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ระยอง และชุมพร จำนวน 329.00 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- **โรคใบแห้งและขอบใบแห้ง** พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี และชุมพร จำนวน 19.00 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- **โรคแอนแทรคโนส** พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร และนครศรีธรรมราช จำนวน 56.25 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- **การดำเนินงาน**

- โรคใบจุด หมั่นสำรวจและทำความสะอาดแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ และกำจัดวัชพืชที่เป็นแหล่งสะสมโรค พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคพืชในช่วงที่มังคุดแตกใบอ่อน ได้แก่ คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ (Copper Oxychloride) 85% WP คาร์เบนดาซิม (Carbendazim) 50% WP แมนโคเซบ (Mancozeb) 80% WP โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่ง ผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นตามคำแนะนำในฉลาก

- โรคใบจุดสาหร่าย หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบว่าเริ่มมีอาการของโรคให้ตัดใบหรือส่วนที่เป็นโรคนำไปทำลายหรือฝังดินนอกแปลง เพื่อลดปริมาณและไม่ให้เป็นแหล่งสะสมของเชื้อ ตัดแต่งกิ่งไม่ให้ต้นมีทรงพุ่มแน่นทึบ เพื่อให้แสงเข้าถึงและให้อากาศถ่ายเท เป็นการลดความชื้นทำให้สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมต่อการระบาดของโรค หากพบว่ามีการระบาดรุนแรงให้พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ (copper oxychloride) 85% WP

- เพลี้ยไฟ ป้องกันกำจัดเพลี้ยไฟในมังคุด โดยเฉพาะช่วงฤดูแล้งขณะที่มังคุดอยู่ในระยะออกดอก ติดผลอ่อน ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชควรพ่น 3 ครั้ง คือ ระยะก่อนดอกบาน 7 วัน ขณะดอกบาน และหลังบานแล้ว 7 วัน

- หนอนกินใบ หมั่นสำรวจใบอ่อนมังคุดอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากหนอนกัดกินทำลายใบอ่อนมังคุดในเวลากลางคืน และทิ้งร่องรอยการทำลายให้เห็น หากพบใบอ่อนมังคุดถูกทำลายเกินร้อยละ 20 ให้พ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช คาร์บาริล (Carbaryl) 85% WP พ่น 2 ครั้ง ห่างกัน 5 วัน ระยะเริ่มแตกใบอ่อนพ่นซ้ำเมื่อจำเป็น และให้กองหญ้าหรือฟางบริเวณโคนต้น เพื่อล่อหนอนให้มาซ่อนตัวและจับทำลาย

- หนอนชอนใบ หมั่นสำรวจและสังเกตการเข้าทำลายของหนอนชอนใบอย่างสม่ำเสมอ โดยให้สังเกตดูที่ใต้ใบมังคุด จะพบรอยทางยาวเป็นเส้นสีขาว หากพบหนอนกัดกินใบอ่อนเข้าทำลายประมาณ 30% ของยอด ให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลง คาร์บาริล (Carbaryl) 85% WP ลิตร และเมื่อพบการระบาดในระยะแตกใบอ่อน ให้พ่นห่างกัน 10 วัน และงดพ่นก่อนการเก็บเกี่ยว 7 วัน

- โรคแอนแทรคโนส หมั่นทำความสะอาดแปลงปลูกและทำลายส่วนที่เป็นโรค พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคพืช ได้แก่ คาร์เบนดาซิม (Carbendazim) 50% WP อัตรา 10 - 20 กรัม ไอโปรไดโอน (iprodione) 50% WP อัตรา 20 - 30 กรัม แมนโคเซบ (Mancozeb) 80% WP อัตรา 50 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นตามคำแนะนำในฉลาก

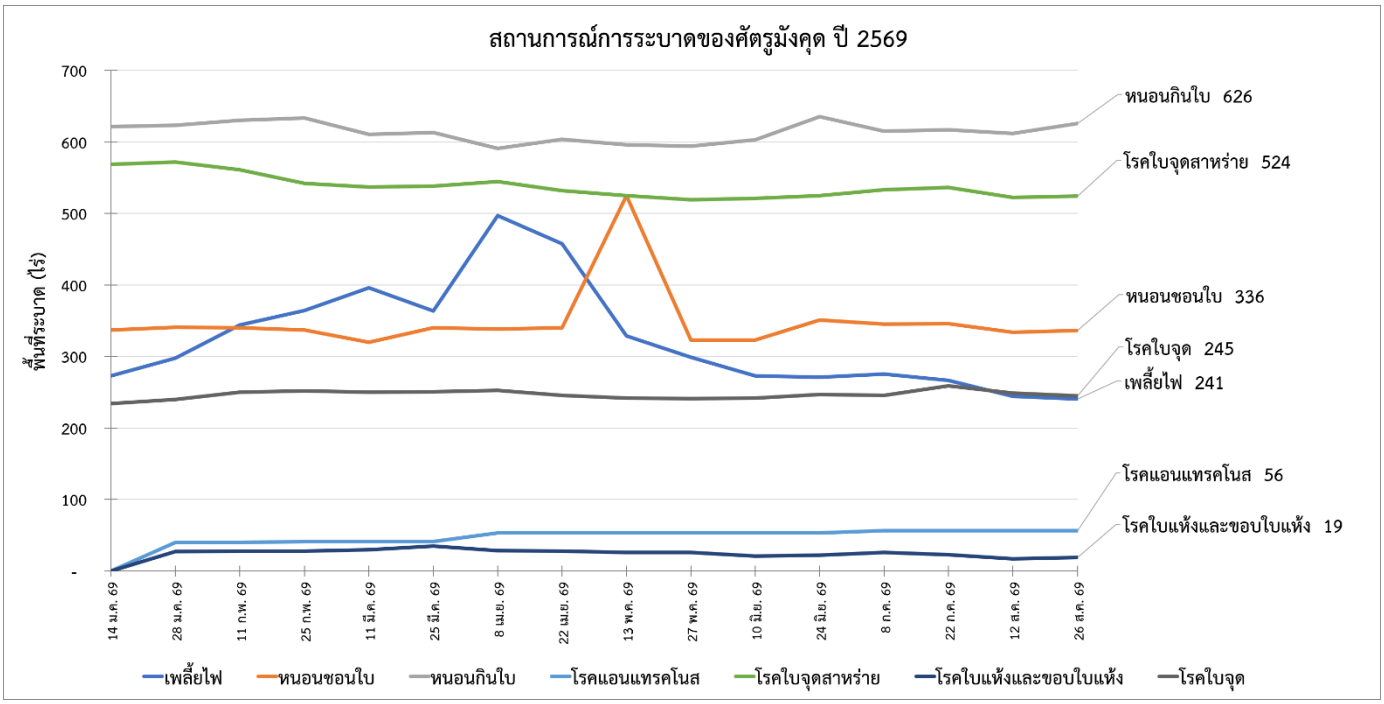
สถานการณ์การระบาดของศัตรูมังคุด ปี 2569
พื้นที่ระบาด (ไร่)
700
600
500
400
300
200
100
-
14 ม.ค. 69
28 ม.ค. 69
11 ก.พ. 69
25 ก.พ. 69
11 มี.ค. 69
25 มี.ค. 69
8 เม.ย. 69
22 เม.ย. 69
13 พ.ค. 69
27 พ.ค. 69
10 มิ.ย. 69
24 มิ.ย. 69
8 ก.ค. 69
22 ก.ค. 69
12 ส.ค. 69
26 ส.ค. 69
หนอนกินใบ 626
โรคใบจุดสาหร่าย 524
หนอนชอนใบ 336
โรคใบจุด 245
เพลี้ยไฟ 241
โรคแอนแทรคโนส 56
โรคใบแห้งและขอบใบแห้ง 19
เพลี้ยไฟ
หนอนชอนใบ
หนอนกินใบ
โรคแอนแทรคโนส
โรคใบจุดสาหร่าย
โรคใบแห้งและขอบใบแห้ง
โรคใบจุด

13. ศัตรูลำไย

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 77 จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น 1,284,422.76 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 1,408.25 ไร่ คงที่จากสัปดาห์ที่ผ่านมา (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,408.25 ไร่)

- เพลี้ยแป้ง พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ตาก แพร่ จันทบุรี และสระแก้ว จำนวน 407.00 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- หนอนคืบกินใบ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดจันทบุรี จำนวน 28.00 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- ไรกำมะหยี่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดจันทบุรี จำนวน 31.25 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- หนอนม้วนใบ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ และจันทบุรี จำนวน 45.25 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- มวนลำไย พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ และจันทบุรี จำนวน 9.50 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- โรคพุ่มไม้กวาด พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี และสระแก้ว จำนวน 365.25 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- โรคราดำ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ พะเยา แพร่ จันทบุรี และสระแก้ว จำนวน 522.00 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- **การดำเนินงาน**

- เพลี้ยแป้ง หมั่นสำรวจแปลงทุกสัปดาห์ เมื่อพบการระบาดแนะนำให้ตัดส่วนของกิ่งก้านที่มีเพลี้ยแป้งอาศัยอยู่ไปเผาทำลายเสีย หากพบว่าเพลี้ยแป้งเริ่มระบาดในสวนลำไย ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัดมาลาไทออน (Malathion) 83% W/V EC ไพรีทรอยด์ (Pyrethroids) โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่ง พ่นให้ทั่ว 2 - 3 ครั้งห่างกัน 10 วัน

- หนอนคืบกินใบ หมั่นสำรวจและสังเกตการเข้าทำลายของหนอนคืบกินใบอย่างสม่ำเสมอ โดยให้สังเกตดูใบเพสลาด ใบอ่อน และใบแก่ เขย่ากิ่งให้หนอนร่วงหล่นแล้วเก็บรวบรวมไปทำลายหรือนำไปเป็นอาหารสัตว์เลี้ยง เช่น เป็ด ไก่ เก็บรวบรวมดักแด้ไปทำลาย เช่น ฝัง หรือเผาไฟ กำจัดวัชพืชโดยรอบแปลงเพื่อไม่ให้เป็นที่หลบอาศัยของผีเสื้อ หากในระยะที่ลำไยแตกใบอ่อนพบระบาดมากกว่า 20% ของยอดสำรวจ ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัด เช่น คาร์บาริล (Carbaryl) 85% WP แลมป์ดาไซฮาโลทริน (lambda-cyhalothrin) 2.5% EC บาซิลัส ทูริงเยนซิส (Bacillus thuringiensis) โดยเลือกใช้ชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นตามคำแนะนำในฉลาก ควรใช้สารเคมีฆ่าแมลงสลับกลุ่มกันไป

- ไรกำมะหยี่ เมื่อพบการระบาดรุนแรงจนไม่สามารถตัดแต่งกิ่งที่ถูกทำลายลงได้หมด ให้ตัดแต่งทรงพุ่มต้นลำไยหลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ให้พ่นด้วยสารฆ่าไรโพรพาไกด์ 30% WP อัตรา 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือกำมะถันผง 80% WP อัตรา 200 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือสารอะมิทราซ 20% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร และให้พ่นซ้ำ เมื่อต้นลำไยแทงยอดใหม่ หลีกเลี่ยงการพ่นสารฆ่าไรในช่วงที่มีแดดจัด เพราะอาจทำให้ใบอ่อนไหม้ได้

- หนอนม้วนใบ เก็บยอดอ่อน หรือใบอ่อนที่มีรอยทำลายของหนอน และดักแด้นำไปเผาทำลาย หากมีการระบาดรุนแรง ควรพ่นด้วยสารฆ่าแมลง เช่น อิมิดาโคลพริด 10% เอสแอล อัตรา 8 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร

- มวนลำไย ในช่วงเดือนมกราคมและกุมภาพันธ์ให้จับตัวเต็มวัย ตัวอ่อนและไข่ไปทำลาย หากพบมวนเริ่มจับกลุ่มและผสมพันธุ์อยู่ต้นใดต้นหนึ่งของลำไย ให้เขย่ากิ่งในเวลาเช้ามืดและนำไปทำลาย การใช้สารฆ่าแมลง ได้แก่ carbaryl (85% WP) อัตรา 45-60 กรัมหรือ lambdacyhalothrin (2.5% EC) อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นก่อนลำไยออกดอก

- โรคพุ่มไม้กวาด หมั่นสำรวจแปลงปลูกพืช หากพบกิ่งที่เป็นโรคให้ตัดกิ่งที่เป็นโรคนำไปเผาทำลายนอกแปลง คัดเลือกกิ่งพันธุ์จากต้นที่ไม่เป็นโรคไปปลูก ป้องกันแมลงพาหะจำพวกปากดูดพวกเพลี้ยจั๊กจั่นสีน้ำตาล โดยใช้สารเคมี ได้แก่ คาร์โบซัลแฟน (Carbosulfan) 20% EC ไอโซโพรคาร์บ (Isoprocarb) 50% WP โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นตามคำแนะนำในฉลาก

- โรคราดำ ป้องกันและกำจัดแมลงพวกปากดูด เช่น เพลี้ยแป้ง เพลี้ยหอย เพลี้ยจั๊กจั่น และเพลี้ยอ่อน เป็นต้น โดยพ่นสารเคมี เช่น คาร์บาริล (Carbaryl) 85% WP อาจพ่นควบคู่กับสารป้องกันกำจัดเชื้อรา ได้แก่ คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ (Copper Oxychloride) 85% WP เบตาไซฟลูทริน (Betacyfluthrin) 2.5 % EC โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร หรือตามที่ฉลากกำหนด

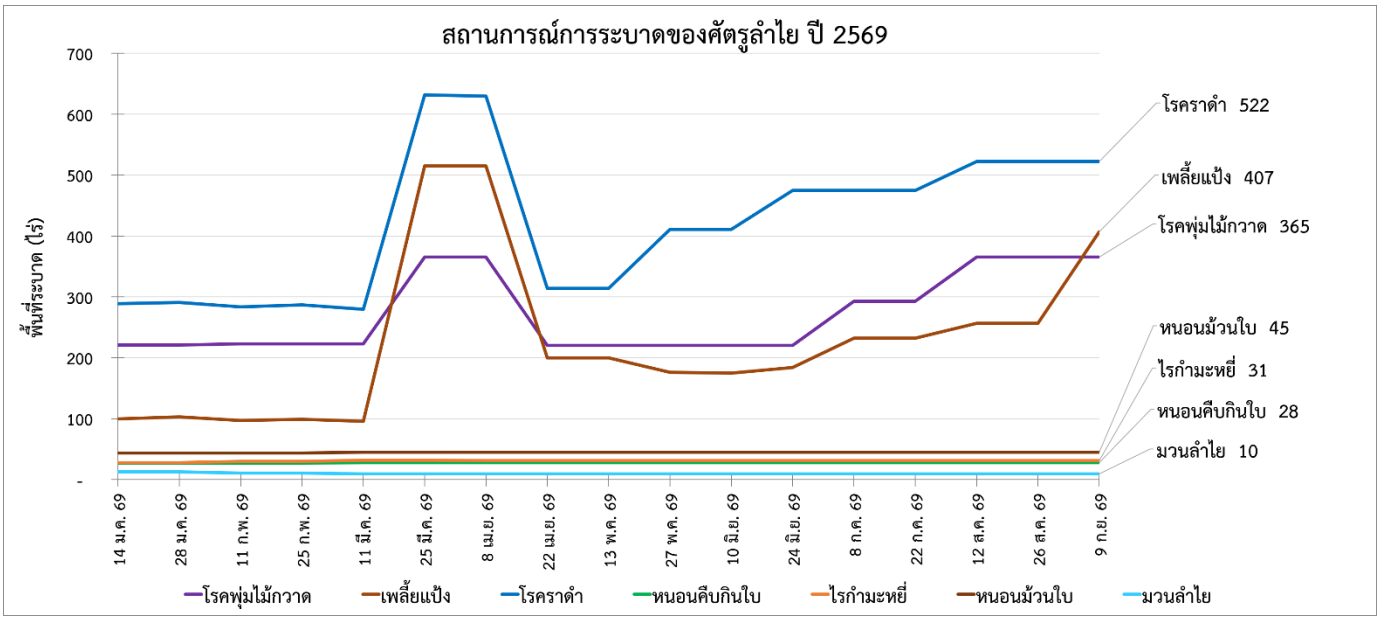
สถานการณ์การระบาดของศัตรูลำไย ปี 2569
พื้นที่ระบาด (ไร่)
700
600
500
400
300
200
100
-
14 ม.ค. 69
28 ม.ค. 69
11 ก.พ. 69
25 ก.พ. 69
11 มี.ค. 69
25 มี.ค. 69
8 เม.ย. 69
22 เม.ย. 69
13 พ.ค. 69
27 พ.ค. 69
10 มิ.ย. 69
24 มิ.ย. 69
8 ก.ค. 69
22 ก.ค. 69
12 ส.ค. 69
26 ส.ค. 69
9 ก.ย. 69
โรคราดำ 522
เพลี้ยแป้ง 407
โรคพุ่มไม้กวาด 365
หนอนม้วนใบ 45
ไรกำมะหยี่ 31
หนอนคืบกินใบ 28
มวนลำไย 10
โรคพุ่มไม้กวาด
เพลี้ยแป้ง
โรคราดำ
หนอนคืบกินใบ
ไรกำมะหยี่
หนอนม้วนใบ
มวนลำไย